

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
2002

αφιέρωμα στο
ΝΕΡΟ

Στο εξώφυλλο Στο χαμάμ γυναικών (λεπτομέρεια), Μαριλίτσα Βλαχάκη

Θερμές ευχαριστίες στην ΕΥΔΑΠ για την ευγενική χορηγία της.

ISBN 960-375-284-3

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 3284

Κ.Ε.Π. 219, Κ.Π. 311/01

© 2001, Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

και

Εταιρεία Συγγραφέων

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ

ΑΠΟΛΛΩΝ Α.Ε. (Αθήνα, Θεσ/γίκη, Πάτρα, Ηράκλειο)

Κεντρικό: Οιδίποδος 44, Κολοκυνθού, Αθήνα

τηλ.: 010 5157200, φαχ: 010 5143300

Υποκατάστημα κέντρον: Μαυροκορδάτου 1-3, Αθήνα

τηλ.: 010 3821980, φαχ: 010 3823319

ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

*

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
2002

αφιέρωμα στο
ΝΕΡΟ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ANNA-MARIA ΤΣΑΚΑΛΗ ■ Πιάτο κάτω από τη βροχή

αφιέρωμα στο
ΝΕΡΟ

Το Νερό κινδυνεύει!

Οι πάγοι μετατοπίζονται και λιώνουν, η στάθμη των ωκεανών ανεβαίνει, τα νερά των ποταμών και της θάλασσας μολύνονται, οι βροχές είναι καταστροφικές για την ύπαιθρο, η βροχούλα όξινη στις πόλεις. Μόνο το 1/10 του νερού στον πλανήτη είναι πόσιμο. Πολλά μέρη της γης, αλλά και της χώρας μας, αντιμετωπίζουν ήδη λειψυδρία.

Το Νερό, το 75% της ζωντανής ύλης, τα 3/5 του ανθρώπινου σώματος, το 70% της γης, αυτονόητο αγαθό – κοινό αγαθό μέχρι τις μέρες μας, στο πολύ άμεσο μέλλον θα είναι αγαθό εν ανεπαρκεία...

Το Νερό, πηγή ζωής και πηγή έμπνευσης, ανικνεύεται παντού και στο Σώμα της Ποίησης.

Η Ποίηση μνημονεύει τις χίλιες μορφές του:

Αρχή των όντων, δύναμη, θεός, δωρητής, δικαστής, τιμωρός. Σύμβολο του χρόνου, του δρόμου, του χωρισμού, της επικοινωνίας, του εξαγνισμού.

Πόντος, ωκεανός, πέλαγος, θάλασσα. Βροχούλα, ψιχάλα, νεροποντή, μπόρα, καταιγίδα, κατακλυσμός. Ποταμός, χείμαρρος, καταρράχτης, ρυάκι. Πηγή, πηγάδι, βρύση, κεφαλόβρυσος, κρήνη. Λίμνη, έλος, βάλτος.

Αρτεσιανό, υπόγειο. Πόσιμο, γλυκό, γλυφό, αλμυρό. Βαθύ, ήρεμο, γάργαρο, αφρισμένο, τρικυμισμένο, γαλανό, μαύρο, τρεχούμενο, παγωμένο, δροσερό, διαυγές, κρυστάλλινο.

Το ζεϊδωρον ύδωρ, το λάλον ύδωρ, το νεαρόν ύδωρ, το ιαματικό νερό, το αθάνατο νερό των παραμυθιών, το αμίλητο νερό, το νερό της λησμονιάς, το ύδωρ της Στυγός.

Η Εταιρεία Συγγραφέων, θέλοντας να συμβάλει στη γενική προσπάθεια για μια επείγουσα ευαισθητοποίηση προς αυτό το μείζον θέμα, αφιερώνει το φετινό της Ημερολόγιο στο Νερό: Παρουσιάζει μια δροσερή ανθολογία υδάτινων πόρων – ποιημάτων 92 ποιητών της, σε βαθύ γαλάζιο φόντο έργων 14 ελλήνων ζωγράφων!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΛΛΑΒΑΝΙΔΗΣ ■ Πλεούμενο

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Δ		7	14	21	28
Τ	1	8	15	22	29
Τ	2	9	16	23	30
Π	3	10	17	24	31
Π	4	11	18	25	
Σ	5	12	19	26	
Κ	6	13	20	27	

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Δ		4	11	18	25
Τ		5	12	19	26
Τ		6	13	20	27
Π		7	14	21	28
Π	1	8	15	22	
Σ	2	9	16	23	
Κ	3	10	17	24	

ΜΑΡΤΙΟΣ

Δ		4	11	18	25
Τ		5	12	19	26
Τ		6	13	20	27
Π		7	14	21	28
Π	1	8	15	22	29
Σ	2	9	16	23	30
Κ	3	10	17	24	31

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Δ	1	8	15	22	29
Τ	2	9	16	23	30
Τ	3	10	17	24	
Π	4	11	18	25	
Π	5	12	19	26	
Σ	6	13	20	27	
Κ	7	14	21	28	

ΜΑΪΟΣ

Δ		6	13	20	27
Τ		7	14	21	28
Τ	1	8	15	22	29
Π	2	9	16	23	30
Π	3	10	17	24	31
Σ	4	11	18	25	
Κ	5	12	19	26	

ΙΟΥΝΙΟΣ

Δ		3	10	17	24
Τ		4	11	18	25
Τ		5	12	19	26
Π		6	13	20	27
Π		7	14	21	28
Σ	1	8	15	22	29
Κ	2	9	16	23	30

ΙΟΥΛΙΟΣ

Δ	1	8	15	22	29
Τ	2	9	16	23	30
Τ	3	10	17	24	31
Π	4	11	18	25	
Π	5	12	19	26	
Σ	6	13	20	27	
Κ	7	14	21	28	

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Δ		5	12	19	26
Τ		6	13	20	27
Τ		7	14	21	28
Π	1	8	15	22	29
Π	2	9	16	23	30
Σ	3	10	17	24	31
Κ	4	11	18	25	

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Δ		2	9	16	23	30
Τ		3	10	17	24	
Τ		4	11	18	25	
Π		5	12	19	26	
Π		6	13	20	27	
Σ		7	14	21	28	
Κ	1	8	15	22	29	

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Δ		7	14	21	28
Τ	1	8	15	22	29
Τ	2	9	16	23	30
Π	3	10	17	24	31
Π	4	11	18	25	
Σ	5	12	19	26	
Κ	6	13	20	27	

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Δ		4	11	18	25
Τ		5	12	19	26
Τ		6	13	20	27
Π		7	14	21	28
Π	1	8	15	22	29
Σ	2	9	16	23	30
Κ	3	10	17	24	

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Δ		2	9	16	23	30
Τ		3	10	17	24	31
Τ		4	11	18	25	
Π		5	12	19	26	
Π		6	13	20	27	
Σ		7	14	21	28	
Κ	1	8	15	22	29	

Ρευστή κι η μοίρα

Χαράματα, σαν λιβάδι πρασινίζει η θάλασσα
και βλέπεις ποια εικόνα τ' άφθαρτα νερά έχουν για τη χλόη,
πώς συλλογίζονται τη μεροληψία της ρίζας,
τη δουλεία του καρπού.

Ωρα δασική του υγρού στοιχείου
στιγμούλα φυλλοβόλα του νερού
στο νου φυτεύεται ο αγαπημένος
σαν ιδέα κλαίουσα.

Καταλαβαίνω τη γενική αρχή
αυτού που όντας ακίνητο
με χτυπά,

όντας απόλυτο ρέει:

Ακαριαία φιάχνεται το δευτερόλεπτο
πρόσωπο του έρωτα
—σε αιώνιο μπλε—
ο πετεινός ψοφάει.

Και κάθε φορά η ίδια οδύνη:

Ζητάει η φύση με συνεχείς ανθήσεις
να επικυρώσουμε τα αντίγραφα του αόρατου
και μαζί μας σπρώχνει με δύναμη
έξω απ' τη μορφή.

Βρύσες τότε ανοίγουν τα μάτια μου
σα να μην είχαν ποτέ
πάνω σε κείνον σταματήσει.

Κι όπως με σταγόνες στολισμένη
αναδύομαι μέσ' απ' τις λύπες μου,
δεν ξεχνώ πως κάτω απ' το ανώνυμο
δέρμα του μονάχα αυτός σαλεύει.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΓΓΕΛΑΚΗ-ΡΟΥΚ
(Λδεια Φύση)

Θα μου αρέσει

Δεκέμβριος 2001 - Ιανουάριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Κάθε που τρέχει πράσινη βροχή

Κάθε που τρέχει πράσινη βροχή στις δάφνες
κι αλληλάζουν φορεσιές αδόρυβα τα δέντρα
ρίχνοντας φλούδες και ψιδύρους στο βαθύ νερό,
μετρώ τον χρόνο να γλιστρά στα δάχτυλά μου.
Ωρες που έφυγαν, με πρόσωπα μισοφωτισμένα
που αγάπησα, ριγμένα σαν πέτρες
στο βυθό της θάλασσας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ (Ο πρίγκιπας των κρίνων)

(...) Όταν φανεί πια η θάλασσα, επαναλαμβάνω,
τίποτα δεν μας εμποδίζει να βεβαιωθούμε αν είναι
πραγματική. Το νερό όταν το ερεθίζει ο άνεμος
ασπρίζει και τινάζεται απελπισμένο επάνω στις στε-
ριές. Τις νύχτες το πέλαγος ροχαλίζει σαν άνθρωπος
που βλέπει εφιάλτες. Η μυρουδιά του είναι αλάνθα-
στη. Το αλάτι στο δέρμα και στα βλέφαρα, τα χείλια
που είναι αρμυρά όταν τ' ακουμπάμε, τα μάτια,
όπου ταξιδεύουν καράβια όταν κοιτάμε, αυτά είναι
σημάδια. Είναι σημάδια μόνο, και σ' όλη τη ζωή
μας μόνο τέτοια σημάδια θα' χουμε για την ύπαρξή
της. Ίσως και μερικά ονόματα, ελληνικά ή άλλα.
Ίσως και τις μαρτυρίες μερικών εμπιστων μας προ-
σώπων, είτε είναι αυτοί ποιητές ή ναυτικοί. (...)

ΝΑΝΟΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ (Κεντρική Στοά)

ΔΕΥΤΕΡΑ

31

ΤΡΙΤΗ

Περιστομή Ι. Χριστού, Βασιλείου Μεγάλου (αργία)

1

ΤΕΤΑΡΤΗ

2

ΠΕΜΠΤΗ

3

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

4

ΣΑΒΒΑΤΟ

5

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ (αργία)

6

* Και είπεν ο Θεός γεννηθήτω στερέωμα εν μέσω του ύδατος/και έστω διαχωρίζον ανά μέσον ύδατος και ύδατος.

Γένεσις

Προς την Εσπερίαν

Ωκεανός και κύματα

Σύννεφα στην αιώνια
Επανάληψή τους

Τα ίδια
Και τώρα
Και πάντα

Ο Κολλόμβος από τον ίδιο δρόμο
Για την απaráλληλη Εσπερίαν
Δεμένος αλαλάζει στο πέρασμά του
Σαν δραπετής των χειλιδονιών
Σαν αγωγιάτης της αποδημίας

Μακριά
Στη Νέα Γη
Στίλβουν
Οι παγωμένες λίμνες

Τι ζητούσε
Άραγε
Τόσο ψηλά
Ο Ίκαρος;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΛΕΣΙΟΥ
(Παιδικός Απόπλους)

ΔΕΥΤΕΡΑ

Σύναξις Προδρόμου και Βαπτιστού Ιωάννου

7

ΤΡΙΤΗ

8

ΤΕΤΑΡΤΗ

9

Γανουάριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

(...) Η ζωηρή απλοποίηση της εικόνας,
η κίνησή της στον ρεύματος
την ανταύγεια όταν η βάρκα είν' ελαφριά
σαν παρομοίωση
δεν οδηγεί στην πηγή των πραγμάτων
περισσότερο ελκυστικά
απ' ό,τι η σοφία της ακίνητης όχθης:
όμως η ζωή προτιμάει
την πρώτη. Είναι λογικό να διαβάζει
η θέληση τον χρόνο
στη ροή του· και το γαλάζιο
ακόμη με τα βότσαλα στα ρηχά
βρίσκει τη μέτρηση ενδιαφέρουσα,
τ' ομολογούν οι διαβαθμίσεις
των αποχρώσεων. Απεναντίας η διάρκεια,
απ' τη μεριά της επιθυμεί την παύση κάθε
αμφιταλάντευσης
του κύματος, το σβήσιμο όποιας ερώτησης δεν κυλάει
πιο αργά απ' τη βάρκα στην άπχη πλεύση της.
Ό,τι θήλασε
το νερό είναι διπλό νανούρισμα. (...)

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΑΡΑΝΙΤΣΗΣ (Η θάλασσα)

ΔΕΥΤΕΡΑ

Μαξίμου ομολογητού, Νεοφύτου, Αγνής μαρτύρων

21

ΤΡΙΤΗ

22

ΤΕΤΑΡΤΗ

23

ΠΕΜΠΤΗ

24

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Γρηγορίου του Θεολόγου, Μαργαρίτας οσίας

25

ΣΑΒΒΑΤΟ

26

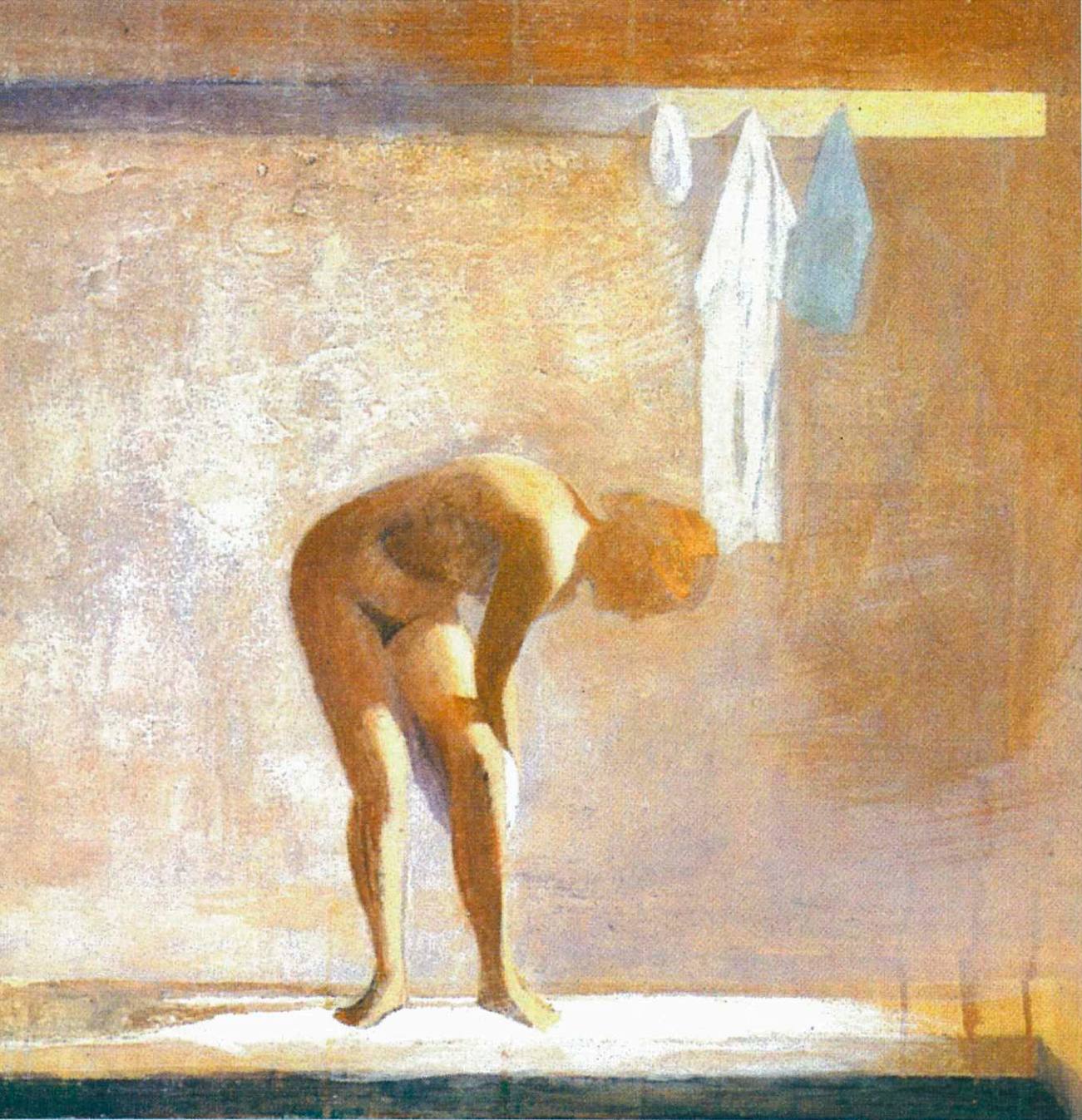
ΚΥΡΙΑΚΗ

Ιωάννου του Χρυσοστόμου επί ανακομιδή λειψάνων

27

** Νερά καθάρια και γλυκά, νερά χαριτωμένα
Χύνονται μες στην άβυσσο τη μοσχοβολισμένη,
και παίρνουνε τον μόσχο της κι αφήνουν τη
δροσιά τους (...)*

Διονύσιος Σολωμός (Ελεύθεροι πολιορκημένοι)

ΜΑΡΙΛΙΤΣΑ ΒΛΑΧΑΚΗ ■ Στο χαμάμ γυναικών (λεπτομέρεια)

Ο Άγιος

Αυτός κοιτούσε βαθιά
Βαθιά
Μες στο πηγάδι
Το βάθος του δεν τέλειωνε
Σε τούτη τη ζωή
Οι σάρκες ξεκολλούσανε
Κι έπεφταν μία μία
Σε λίγο δε θα του έμεινε
Παρά ο σκελετός

Το πήρα απόφαση –έλεγε–
Το πήρα πια απόφαση
Θα ζήσω μέσα στους πνιγμένους
Και μέσα στους λεπρούς.

ΜΙΛΤΟΣ ΣΑΧΤΟΥΡΗΣ (Το σκεύος)

Σεβρουαίριος

Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28

Ο παγοπάλης έρχεται

Το χέρι του ν' αγγίξω πάλι
το παγωμένο
να ζεσταθώ
αφού πληθαίνετε οι νεκροί
και μοναχά εκείνος με γυρίζει
ξανά στο σπίτι το παλιό.
Τώρα τα μάρμαρα σκεπάζουνε
εσάς,
όμως αυτόν που ήπνομηόσατε
ούτε ζωή, ούτε θάνατος στεγάζει.
Πηγαίνει κι έρχεται
Σαν εκκρεμές στο χρόνο
ελάχιστο δείγμα ζωής
και προφητεία θανάτου.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΙΔΗΡΑ (Απόπειρα τοπίου)

ΔΕΥΤΕΡΑ

28

ΤΡΙΤΗ

29

ΤΕΤΑΡΤΗ

Των Τριών Ιεραρχών (σχολική εορτή)

30

ΠΕΜΠΤΗ

31

Οι λέξεις είναι ψάρια στο νερό

Οι λέξεις είναι ψάρια στο νερό.

Χιλιάδες μαζί κοτυμπούν

Ή και μόνα τους

Με φιγούρες περίπλοκες

Ή ολόϊσια στο στόχο.

Κάτι ψάχνουν να βρουν, είναι βέβαιο.

Αν προλάβουν –

Γιατί έχει νόμους σκληρούς

Το νερό.

Το μικρότερο ψάρι πάντα κινδυνεύει.

ΠΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΕΡΗΣ (Αναπήρων πολέμου)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

1

ΣΑΒΒΑΤΟ

ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ Ι. ΧΡΙΣΤΟΥ, Αγαθοδώρου μάρτυρος

2

ΚΥΡΙΑΚΗ

3

* (...) αλλά λίγο το νερό / για να το 'χεις θεό / και να κατέχεις τι σημαίνει ο λόγος του.

Οδυσσέας Ελύτης (Άξιον Εστί)

Γεβρουάριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28

(...) Ο ποταμός, μ' ένα κρυμμένο ρυθμό, κυλάει τα πράσινα νερά του. Βλέπω το νερό που η Αργώ το αναγκάζει ν' αλλιάζει πορεία· βλέπω τα παρακλάδια του που φλεβίζουν στον κάμπο· και σκέφτομαι ότι το νερό είναι το αίμα της γης· ότι χωρίς αυτό, το χώμα χτικιάζει. Κι όπως άλλοτε τραγουδούσα τις αυγές, τώρα ποδώ το ζωντανό νερό να τραγουδήσω. Υμνους για το νερό

*που το πρωί σκορπίζει την ομίχλη
του ύπνου απ' το πρόσωπό μας.*

Για το νερό

*το γαλανό, που λες και πίνεις τον ουρανό
σαν τρεμουλιάζει διάφανο μέσα
στις χούφτες σου.*

Για το νερό

*που δεν παίρνει σχήμα καθουπιού
αλλά πληνιέται, απλώνεται παντού*

*και που σ' αυτό βρίσκει ένα σύμβολο
η άστατη ψυχή μας. (...)*

ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ (Η διήγηση του *Ιάσωνα*)

ΔΕΥΤΕΡΑ

4

ΤΡΙΤΗ

5

ΤΕΤΑΡΤΗ

6

ΠΕΜΠΤΗ

7

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

8

ΣΑΒΒΑΤΟ

9

ΚΥΡΙΑΚΗ Χαράλαμπος ιερομάρτυρος, Ενναθά παρθενομάρτυρος

10

** Τη νύχτα / κλεισμένος/ σε κλουβιά βροχής /σιγά
σιγά / με θανατώνουν / τα πουλιά.*

Μίλτος Σαχτούρης (Τα στίγματα)

Γεβρονάριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28

Τι κι αν ξεδιψάς με το να τη φιλάς;

Δε θα κρατήσει παρά ελάχιστες στιγμές
αυτή η ξαφνική βροχή των φιλιών.
Τι κι αν ξεδιψάς με το να τη φιλάς;
Με το σάηλο,
με το χνώτο,
με τη μυρωδιά,
το ερπετό του θανάτου σε τραβάει
κοντά σ' ωραίο πηγάδι.
Πριν κατέβεις βαθιά μες στη βροχή
με το σάηλο,
με το χνώτο, με τη μυρωδιά,
μίλα της για τα ζώα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΕΗΣ (Κι άλλη ποίηση)

ΔΕΥΤΕΡΑ

11

ΤΡΙΤΗ

12

ΤΕΤΑΡΤΗ

13

Γεβρουάριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28

Εγκλημα στο Ποτάμι

Πλεγμένες ιτιές στο βούρκο του ποταμού
Σώματα γυρίνων, λάσπη και μαύρος θάνατος.
Το φεγγάρι περνάει μες στα κλαδιά
Φωτίζοντας τον ύπνο των πουλιών.
Ιτιές – γραμμή από φόβο και αναμονή
Κι απάνω γαλαξίας που χύνει ασβέστη.
Η πόλη στρατός κεριά κι αδύνατος αέρας.
Μαχαίρια πάγου στον καθρέφτη του νερού
Και στο μυαλό ήχος από βαρύ αμάξι.
Σκοτάδι, δρόμος για τα σύννεφα –
Το νερό σαπίζει στα ποτάμια. (...)

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΒΙΣΤΩΝΙΤΗΣ (Ανικνευτέ)

Όχι

Βρέχει, βρέχει αδιάκοπα, κι ο φόβος των ανθρώπων
εισδύει στο βασίλειο του φωτός.
Ό,τι άρχισε με θαυμασμό τελειώνει με τρόμο.
Πόσες αναμνήσεις κρατά αυτός ο εύφορος κήπος!
Το χιόνι θιώνει, μα από την γκρίζα επιφάνεια των
βράχων, που την καλύπτει στάχτη, δεν τρέχει νερό:
μόρια σκόνης αιωρούνται σε μια ομίχλη γιορταστική.
Όλο κι απομακρύνονται, Θεέ μου, από τη λάμψη
τούτης της νύχτας.

ΒΕΡΟΝΙΚΗ ΔΑΛΑΚΟΥΡΑ (Μέρες πδονιά)

ΔΕΥΤΕΡΑ

18

ΤΡΙΤΗ

19

ΤΕΤΑΡΤΗ

20

ΠΕΜΠΤΗ

21

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

22

ΣΑΒΒΑΤΟ

23

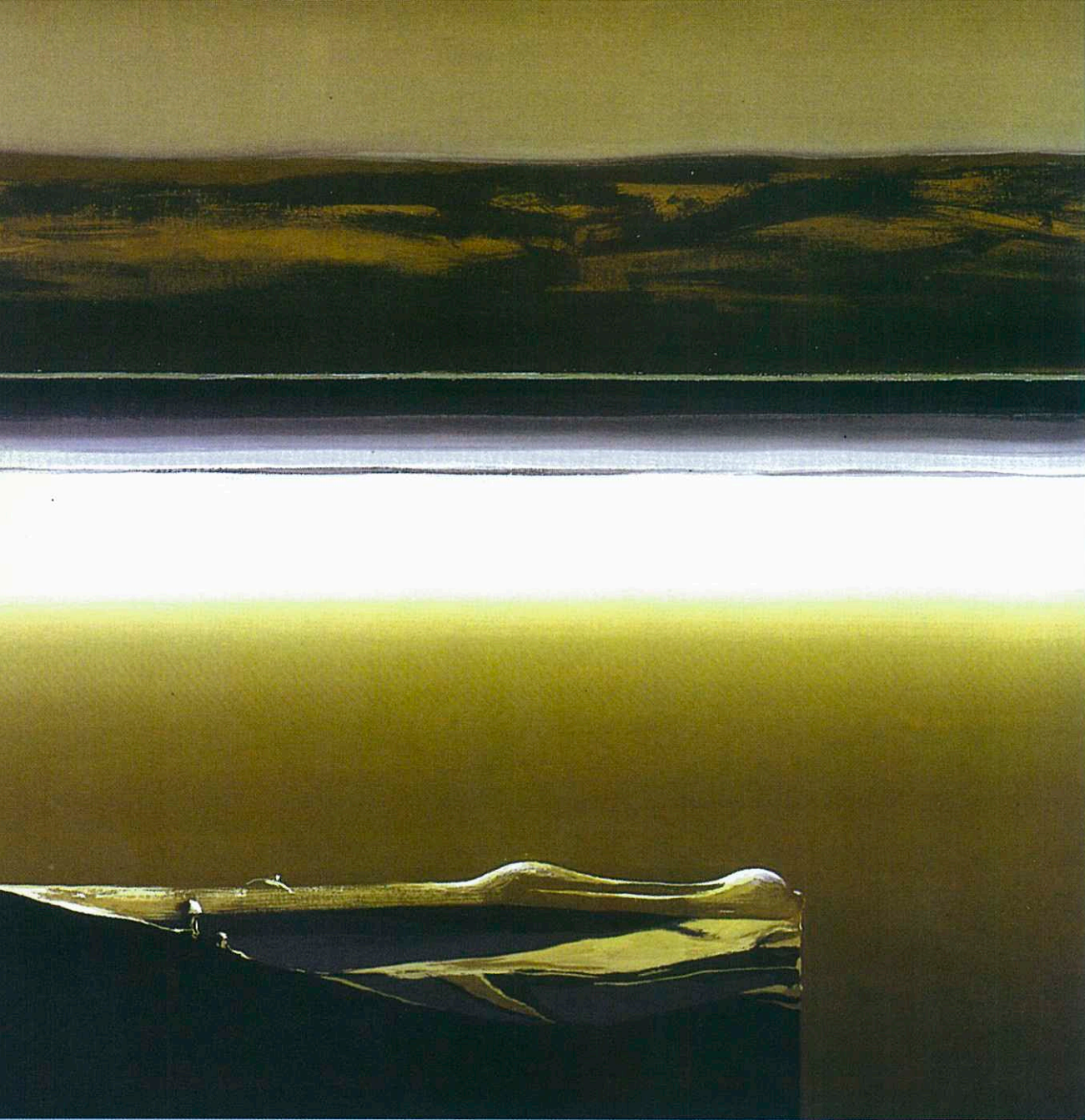

ΚΥΡΙΑΚΗ

24

** Γράφω ένα στίχο, / γράφω τον κόσμο· υπάρχω·
υπάρχει ο κόσμος. / Από την άκρη του μικρού
δαχτύλου μου ρέει ένα ποτάμι. (...)*

Γιάννης Ρίτσος (Κιγκλίδωμα)

(...) Βάθη κρυστάλλινα. Χρώματα υγρά. Να
Κρέμονται οι ανταύγειες και να γλιστράει
Με γυρισμένα απ' το μπουγάκι τα μαλλιά
Ορθάνοιχτες στοές όλο δελφίνια.
Να 'ναι το σύννεφο μια μοίρα
Κάτω απ' τα νερά.

- Ποιος πέρασε;
- Ποιος γέλασε;
- Στα μαύρα ή στα γιορτινά;
- Η σμέρνα ποιον παραμονεύει; (...)

ΜΑΡΙΑ ΣΕΡΒΑΚΗ (Ο άλλος κήπος)

Μαίρστος

Γεβρουάριος - Μάρτιος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Υ

Ζούμε σ' αυτή την όχθη.
Αποβιώνουμε στην άλλη.
Το ποτάμι όμως κυλάει
στο μελανόφθαλμο μυαλό μας.

Υπάρχει μια πηγή
— κι ένας προορισμός.
Και τα φλογισμένα μάτια του πόθου μας
που καθώς απαγκιστρώνουμε τις λέξεις
αλλιάζουν διαρκώς χρώμα.

Το ποίημα γράφεται
όχι πάνω στο νερό,
αλλά με το νερό.
Για το νερό.

«Είμαι ερωτευμένος» είπες
και δάκρυσες μπροστά της.

ΧΑΡΗΣ ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ (Ο άγγελος της ιστορίας)

ΔΕΥΤΕΡΑ

25

ΤΡΙΤΗ

26

ΤΕΤΑΡΤΗ

27

ΠΕΜΠΤΗ

28

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

1

ΣΑΒΒΑΤΟ

2

ΚΥΡΙΑΚΗ

Του Ασώτου, Ιωήλ, Ευτροπίου, Βασιλίσκου μαρτύρων

3

* Σαν το νερό αδιάκοπα / μακραίνει απ' την πηγή του / ο άνθρωπος.

Νάνος Βαλαωρίτης (Κεντρική στοά)

Οργή και εκδίκηση του Αιγέα

Σε μαύρο πλου ξανοίγομαι
Στα ήουχα σπιτικά νερά σας,
Έλληνες άναυδοι, ν' αυτοκτονείτε μου χρωστάτε,
Απ' τα υπερώα πέφτοντας κι απ' τους εξώστες,
Όπως εγώ, έτσι κι εσείς, να πάτε από χρώμα.

Ιστιοφόρος μπαίνω
Κατάρτι αγκίδα στο λαιμό σας,
Τα όσα επρόκειτο να ειπωθούν καρτομώ
Φωνήεντά σας,
Ενώ η ψυχή σας πάντα θα γλιστράει
Σε φλούδες επιφωνημάτων.

Ιστιοφόρος φθάνω από το πέλαγός μου,
Έρχεστε κι εσείς απ' το Ιόνιο ή το Μυρτώο,
Τις θάλασσές σας να τις πείτε πόνο
Να τις πείτε θλίψη,
Το στέρνο σας να πείτε πανάκι που μαυρανασαιίνει.

Τώρα σας θέλω εκεί
Σε θάλασσα ικανή
Σε χίλια ονόματα να σας βαφτίσει,
Μα ύστερα να χτυπήσει ρυθμικά
Το τύμπανο του σώματός σας.
Σε κάθε βλέφαρο κι επίμονο ιστιοφόρο,
Μαύρο μοιθύβι του γραφτού σας.

ΣΠΥΡΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ (Σε μαύρο πλου)

ΔΕΥΤΕΡΑ

4

ΤΡΙΤΗ

5

ΤΕΤΑΡΤΗ

6

ΠΕΜΠΤΗ

Των εν Χερσώνι επισκοπευσάντων, Λαυρεντίου οσίου
(Τσικνοπέμψη)

7

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

8

ΣΑΒΒΑΤΟ

Ψυχοσάββατο, Των εν Σεβαστεία αγίων 40 μαρτύρων

9

ΚΥΡΙΑΚΗ

Της Απόκρεω, Κοδράτου μάρτυρος και της συνοδείας αυτού

10

** Απ' τη μεγάλη ορμή του πατέρα μου γινήκανε
τρία ποτάμια. Γάλα το ένα κι έβοσκαν αγελάδες
και βόδια, το άλλο γεμάτο κρασί και καθόντανε
άνθρωποι με κανάτια γελώντας, το τρίτο που
είχαν οι γραφές απ' την αρχή του κόσμου,
ποτάμι αίμα και δάκρυα*

Ελένη Βακαλό (Γενεαλογία)

Πριν να προλάβει τ' άστρο

Σώπασαν πια

κι οι τελευταίοι χτύποι της χθεσινής μπόρας.

Μια μυρωδιά χωματίλας

μένει ακόμα στα μαλλιά των παιδιών.

Κι έτσι που νύχτωσε, δίπλα στην πόρτα της κερασιάς,
πριν να προλάβει τ' άστρο,

ο δρόμος δίπλωσε δυο λύτες από σύννεφο

κι όταν τα βήματα νυστάξαν στη σιωπή,

κανείς δε βρέθηκε να πει το χρώμα των ματιών σου.

Κι όμως η γη έμεινε πράσινη καθαρή.

Χθες που πέθανες, φίλε μου,

ονειρευόμουν θερισμένα στάχυα.

Χθες που πέθανες,

καβαλάρηδες ξεχύθηκαν να στολίσουν τη νύφη.

Κι αν κανείς μπερδευόταν στο χρώμα των ματιών σου

η γης έμενε πράσινη, καθαρή.

Η μάνα σου τώρα αφουγκράζεται την ξώπορτα

κι ο πατέρας βάλλθηκε αδιάφορα

να καρφώνει το ξηλωμένο πάτωμα.

— Κάποτε θα μας ξαναμιλήσουνε για σένα —

κι όπως η εικόνα σου δε θα σου μοιάζει πια,

η γης θα μένει πράσινη, καθαρή...

Ο αγριεμένος άνεμος απόψε μυρίζει ρετσίνα

κι έτσι που νύχτωσε, δίπλα στην πόρτα της κερασιάς,

πριν να προλάβει τ' άστρο,

τον πεδαμένο ντύσανε με φως από φεγγάρι.

ΔΕΥΤΕΡΑ

11

ΤΡΙΤΗ

12

ΤΕΤΑΡΤΗ

13

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΒΑΛΑΣ (Ζωγραφιές από το μακρινό δάσος)

ΠΕΜΠΤΗ

14

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

15

ΣΑΒΒΑΤΟ

16

ΚΥΡΙΑΚΗ

Της Τυροφάγου, Αλεξίου ανθρώπου του Θεού οσίου

17

**(...) Γυαλίζει και φέγγει σα μια φωτιά που
πλαγιάζει μετά από μάχη με το νερό.*

Γιώργος Χειμωνάς (Ο αδελφός)

Μάρτιος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Ως πυθμίν αρχαίας θαλάσσης

Πέφτουν οι πρώτες δυνατές βροχές·
Κι ωστόσο μόνο μια λεπτή μεταλλική μεμβράνη
Τις χωρίζει απ' τη μνήμη
Κι ούτε διόλου νοσταλγία.
Μια ρέμβη μόνον από κάτι παλαιό
Που μυρίζει μούχλα και ταπείνωση,
Σαν κιόσκι έξω από χαμηλό κελί,
Από κάτι ποθητό κι ανίδεο,
Που πάει να γίνει πατρίδα και καθρέφτης
Μεσ στων νερών τα περιρέμ
Φεγγίζοντας παλιά μπακίρια
Στάλεις νερού, στάλεις υδράργυρου.
Από τη μια μεριά τα πρόσωπα
Ευθυτενή και χάλκινα,
Από την άλλη,
Ο όλο και διαυγέστερος τώρα βυθός τους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣΗΣ (Στίγματα)

ΔΕΥΤΕΡΑ

Καθάρά Δευτέρα (εξαιρετέα), Κυρίλλου Ιεροσολύμων

18

ΤΡΙΤΗ

19

ΤΕΤΑΡΤΗ

20

ΠΕΜΠΤΗ

21

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Α΄ Χαιρετισμοί, Βασιλείου ιερομάρτυρος,
Καλλινίκης μάρτυρος

22

ΣΑΒΒΑΤΟ Θεοδώρου Τήρωνος, Νίκωνος μάρτυρος και 199 μαθητών

23

ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ Νηστειών, Ορθοδοξίας, Προεόρτιος Ευαγ., Αρτέμονος ιερ.

24

* Υπό το μηδέν

*Τρέμεις βροχή. / Σε φοβέρισε ο μετεωρολόγος /
ότι θα γίνεις αύριο χιόνι; / Εμάς να δεις / θα
λιώσετε, θα λιώσετε προβλέπει.*

Κική Δημουλά (Ήχος απομακρύνσεων)

Πνιγμένος τόσα χρόνια

Στον Θεόφιλο Σωτηρίου

Πνιγμένος τόσα χρόνια κι είσαι πάντα
Μπηνιγμένος ακινός στον ουρανό σου.
Περνούσε χθες επάνω στο κανό σου
Άγκη των Φιλιππών η μπάνια.

Στη θάλασσα, στο χώμα θα 'ταν ίδια
Άσπρα τα κόκκαλά σου και γλειμμένα.
Όλα βουβά και όλη μιλημένα,
Λόγια μου, λυπημένα κατοικίδια.

Το χέρι που στα φύκια σ' έχει ρίξει,
Να το 'κοβα ψηλά μ' ένα δρεπάνι.
Ο κόσμος σα μυλόπετρα να τρίξει.

Να βγουν απ' το θεόρατο τηγάνι,
Τα ψάρια του καλόγερου και πίσω
Την πόρτα ανάμεσά μας να μην κλείσω.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΚΑΝΑΣ (*Μαύρα λιθάρια*)

ΔΕΥΤΕΡΑ Ευαγγελισμός Θεοτόκου, (εθν. επέτειος-ιχθύος κατάλυσις)

25

ΤΡΙΤΗ

26

ΤΕΤΑΡΤΗ

27

ΠΕΜΠΤΗ

28

Fontana di Trevi

Νερά και μάρμαρα.

Το παράταιρο πλήθος ολόγυρα στη λίμνη,
αντίκρυ σε υπερφυσικά και τερατώδη αγάλματα,
κι ο ασίγητος ρόγχθος των νερών που σε ξεκουφαίνει.

Αργά ή γρήγορα, σε τούτη ή και στην άλλη
καμπή του δρόμου,
θα χαιρετίσω για τελευταία φορά τα σύννεφα
και θα περάσω εκείνη τη σιωπηλή λίμνη,
μ' έναν οβολό ανάμεσα στα δόντια.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Β' Χαιρετισμοί, Μάρκου επισκ. Αρεθουσίων,
Ιωνά, Αβίβου

29

Στάσου και βλέπε, όσο είναι ακόμα καιρός.

Μαρμάρια νερά, νερένια μάρμαρα.
Ρίξε ένα νόμισμα για να ξανάρθεις,
πεθαμένος ή ζωντανός.

ΣΑΒΒΑΤΟ

30

ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ
(Από ανέκδοτη συλλογή)

ΚΥΡΙΑΚΗ Β' Νηστειών, Γρηγορίου Παλαμά, Υπατίου ιερ., Ακακίου

31

* κβ'

Στόμα που δε μιλά / Σώμα που καίει / Ακούγοντας
τη βροχή / Μας ήπια η θάλασσα.

Τηλέμαχος Χυτήρης (Καλοκαίρι /
Το τέλος της ομιλίας) 2001

Μέγιστον Άλφα

(...)

– Αγάθη!

– Αριάδνη!

– Αδριανή!

Κόρες ενάλιες
λαμπερές
με στα μαλλιά
τη χτένα του ήλιου!

Α, την Άνοιξη, την Άνοιξη
εκείνη, τη σφοδρή
την ανυπόμονη Άνοιξη
των κοριτσιών τα ονόματα
άρχιζαν όλα από Άλφα
και υπεράνω
μέγιστον Άλφα
τ' αφήλου ανεβαίνοντας
φωνήεν αρχαίο
ερωτικός σπασμός
στους βράχους
ηδυπαθής ασώπαστος
το αααα...
της πρωτόπλαστης θάλασσας!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΣΟΥΡΒΙΝΟΣ
(περ. Η λέξη)

Σπρινθίος

6

Στα χείλη νιώθω αλμυρά τα ελληνικά. Αιτία είναι που τα πάντα επίτηδες για μένα. Επίτηδες το χέρι μου. Επίτηδες το νερό. Δε φταίει που μ' έδιωξαν νωρίς από το σπίτι. Αυτό δε θέλω να το συζητώ. Φταίει που ακουμπισμένος πάντοτε στον ήχο εκείνο. Ο ανάγλυφος θυμός στο μέτωπό μου. Και του νερού το γένος θηλυκό.

Στην παράλογη ένωση της καρδιάς μου

ΚΩΣΤΗΣ ΓΚΙΜΟΣΟΥΛΗΣ (Το στόμα κλέφτης)

Από τα «Επιτύμβια»

Όνειρό μου ήταν να πετάξω
ενάλιος στις πόλεις του Ομήρου
ίσως και προς τις ενδοχώρες τους.
Εκεί που γίνονται τα ξύλα
και ξεκινάνε τα νερά.

Όμως πύγαινα και ερχόμουν συνέχεια
μεταξύ των πυλών με βροχές
κι έτσι έφυγα
νομίζοντας ότι με παίρνουν
τα νερά του Αιγαίου.

ΤΑΚΗΣ ΓΡΑΜΜΕΝΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

1

ΤΡΙΤΗ

2

ΤΕΤΑΡΤΗ

3

ΠΕΜΠΤΗ

4

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Γ' Χαιρετισμοί, Κλαυδίου, Διοδώρου, Ζήνωνος μαρτ.

5

ΣΑΒΒΑΤΟ

6

ΚΥΡΙΑΚΗ

Γ' Νηστειών, Σταυροπροσκυνήσεως, Καλλιοπίου μ.

7

* (...) Υπάρχω εδώ σε Βυθό, / υπάρχω σ' έννοιες
διάφανες και συμπαγείς. // Ο χρόνος Ωκεανός
αργαής.

Ζωή Καρέλλη (Φαντασία του χρόνου)

Το ποτάμι του χωριού μου (1954)

Το ποτάμι του χωριού μου ήταν σιγανό·
τα νερά του –το θυμάμαι– ποτέ τους δε βγήκαν
σε πελάγη ή και σε λίμνες, παρά με καημό
τ' όνειρό τους μες στον κάμπο το στεγνόν αφήκαν

Το ποτάμι του χωριού μας –ξέφρενες χαρές–
κάθε μέρα τα κορμιά μας τ' άγουρα φιλούσε·
και το κύμα –πλάνο κύμα– μες σε λαγαρές
χάρες ξέσερνε το νου μας και μας κυβερνούσε.

Τώρα το ποτάμι πάλι ως τον κάμπο εκεί
φτάνει κι ούτε παρακάτω μίαν οργιά απλώθη·
το ποτάμι του χωριού μας στένεψε πολύ –
δε χωρούν να κολυμπήσουν οι μεγάλοι πόθοι.

ΝΙΚΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

8

ΤΡΙΤΗ

9

ΤΕΤΑΡΤΗ

10

ΠΕΜΠΤΗ

11

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Δ' Χαιρετισμοί, Βασιλείου επισκόπου Παρίου

12

ΣΑΒΒΑΤΟ

13

ΚΥΡΙΑΚΗ

Δ' Νηστειών, Ιωάννου Κλίμακος

14

Μοσχοβολιά

Θα μπορούσα να δροισιστώ,
αποφεύγοντας τ' αναψυκτικά της δραχμής
βουτώντας σε κρυστάλλινες μνήμες
κι ύστερα χωρίς μια στιγμή να λησμονηθώ
μ' όλες τις αστραπές και τα τραύματα τ' ουρανού στο
κορμί μου
να ξαναγυρίσω
φρέσκος
όπως μοσχομυρισμένος κήπος
μετά τη βροχή.

Γ. Ξ. ΣΤΟΠΙΑΝΝΙΔΗΣ (Αφήγηση ξεναγού)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* Βράδι. Ένα ψάρι αναπήδησε· έλαμψε.
Έχει νόημα λοιπόν και το ποίημα.

Γιάννης Ρίτσος (Νύξεις)

Απρίλιος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Ενύπνιο

Πεινούσα μες στον ύπνο μου
κι όλο το βράδυ οι πεδαμένες μου αδελφές
με τάζιζαν αλάτι

ύστερα μ' έπιασε μια δίψα αφόρητη
στέγνωσε το λαρύγγι μου
«όποιος νερό θα σου προσφέρει
—μου ψιθύρισαν—
στο πρόσωπο μην τον κοιτάξεις
αν θέλεις να ξυπνήσεις»

αλαφιασμένος κατέβηκα στην αυλή
το πηγάδι μας ήταν σφραγισμένο
πάνω του καθόταν γυμνή μια άγνωστη γυναίκα
απ' τις θηλές της έτρεχε δροσερό νερό
την κοίταξα στο πρόσωπο
δεν είχε μάτια
μόνο δυο κέρματα ασημένια.

Ξεδίψασα, όμως πεινούσα πάλι
κι όλο το βράδυ οι πεδαμένες μου αδελφές
με τάζιζαν αλάτι.

ΝΙΚΟΣ ΔΑΒΒΕΤΑΣ (Το κίτρινο σκοτάδι του Βαν Γκογκ)

ΔΕΥΤΕΡΑ

15

ΤΡΙΤΗ

16

ΤΕΤΑΡΤΗ

Μέγας Κανών, Συμεών, Αγαπητού Ρώμης

17

ΠΕΜΠΤΗ Του Μεγάλου Κανόνος, Ιωάννου νεομ., Αθανασίας εξ Αιγίνης

18

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Ακάθιστος Ύμνος, Παφνουτίου ιερομάρτυρος, Σωκράτους

19

ΣΑΒΒΑΤΟ Σάββατο του Ακαθίστου, Θεοδώρου Τριχινά

20

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ Νηστειών, Μαρίας οσ. Αιγυπτίας, Αλεξάνδρας

21

** (...) Μονάχα ο ήχος της βροχής ομοιόμορφος, /
δίκαιος, ισοπεδωτικός (γι αυτούς που λείπουν και γι
αυτούς που μένουν) / μεγάλη, υδάτινη πολιτορκία,
ασφαλιζοντας / τη ζωή μέσα στα σπίτια. (...)*

Γιάννης Ρίτσος (Η ώρα των ποιμένων)

Απρίλιος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Πλέοντας προς το άγνωστο

Επειδή

Δεν ξέρω αν θα σε ξαναδώ

Ούτε στον άνω ούτε στον κάτω κόσμο

Ωστε στρίβοντας εσύ

Εκείνο το μύθο του δρόμου

Να πιστέψεις πως με είδες

Ενώ εγώ απλούστατα δεν υπάρχω

Επειδή υπάρχω σε δικούς μου βυθούς παρανοήσεων

Και προσπλώσεων

Πλέοντας προς το άγνωστο μες στο πάθος

Και μη γυρεύοντας την έξοδο

Αλλά πλέκοντας επάνω μου

Τους μύθους των λόγων

Όλο και πιο πολύ ονομάζομαι

Α γ ν ο ο υ μ έ ν η

ΖΣΦΗ ΔΑΡΑΚΗ (Το σώμα χωρίς αντικείμεδο)

ΔΕΥΤΕΡΑ

22

ΤΡΙΤΗ

Γεωργίου μεγαλομάρτυρος, Γλυκερίου, Αθανασίου

23

ΤΕΤΑΡΤΗ

24

ΠΕΜΠΤΗ

25

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

26

ΣΑΒΒΑΤΟ

Ἐγερσις Λαζάρου, Πομπλίωνος μάρτυρος

27

ΚΥΡΙΑΚΗ

Των Βαΐων, Των εν Κυζίκω 9 μαρτύρων

28

** Δεν έχουμε ποτάμια, δεν έχουμε πηγάδια,
δεν έχουμε πηγές /
Μονάχα κάτι στέρνες, άδειες κι αυτές,
που ηχούν και που τις προσκυνάμε.*

Γιώργος Σεφέρης (Μυθιστόρημα)

χvii

Μες στο πηγάδι τ' ουρανού πέφτουν
να ξεδιψάσουν
οι άγγελοι ολόξανθοι με τις λευκές
φερουγες.

Εκατομμύρια φτερά να ίπτανται στο στόμιο
των υδάτων,
καθώς χτυπιούνται αλύπτητα
για να χωρέσουν όλοι.

Η τερακότα τ' ουρανού ακούμπησε
στα άνθη.

τα φωτοστέφανα έπεσαν στα διαυγή
της λίμνης
και τα κομμάτια φώτισαν του
ναύτη τους κοιτώνες,

ατιμασμένη η θάλασσα μαζεύει τους
υμένες.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΙΑΘΑΣ (Παραμεθόριο νεκροταφείο)

Μαίος

Απρίλιος - Μάιος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Ναυαγοί

Εκεί στο δύσκολο γύρισμα του κάβου
Τους βρήκαμε να ρεύουν ξαπλωμένοι
Το κύμα αποτραβιόταν μην αγγίξει
Τα φαγωμένα μέλη τους.
Πηγάδια τα μάτια τους, γεμάτα
Μούσκληια, λειχήνες κι υγρασία.
Στις γλειμμένες πέτρες του βάθους
Ίχνη νερού τετρωμένου.
Μάνιαζαν γύρω οι καρχαρίες, τα σκυλόψαρα
Και είδη άλλα σαρκοβόρων, άγνωστα
Αταξινόμητα ακόμη.
Κανένας μας δε μίλησε.
Αναζητήσαμε στην άκρη του πελάγου
Με βουρκωμένα μάτια
Την άλλη πλευρά της ζυγαριάς
— το ταπεινό ψαροχώρι στη δικάλη των βράχων.
Σκώσαμε άγκυρα το δειλινό, την ώρα
Που απ' τα φοινικόδεντρα της ακτής
Ξεχύθηκε ένας λιγνός ήχος,
Ψιλή φωνή φηλογέρας.

Νύχτωνε.

Ασφαλιστήκαμε στα σώματά μας.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ (Σκοτεινή πανσέληνος)

ΔΕΥΤΕΡΑ

Μ. Δευτέρα, Ιωσήφ Παγκάλου, Ιάσωνος και Σωσιπάτρου

29

ΤΡΙΤΗ

Μ. Τρίτη, 10 Παρθένων, Ιακώβου απ., Αργυρής νεομ.

30

ΤΕΤΑΡΤΗ

Μ. Τετάρτη, Ιερεμίου προφ., Ακακίου (εργατική επέτειος)

1

ΠΕΜΠΤΗ

Μ. Πέμπτη, Μυστικός Δείπνος, Αθανασίου Μεγ.

2

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Μ. Παρασκευή, Άγια Πάθη (εξαιρετέα)

3

ΣΑΒΒΑΤΟ

Μ. Σάββατο, Θεόσωμος Ταφή και εις Άδου κάθ.

4

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ - Η ΖΩΗΦΟΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

5

* Μια άλλη φορά θα σας διηγηθώ για το μάρτυρα / που δίψασε φριχτά στην έρημο, λένε, ώσπου πέθανε, / για να γράψει τ' όνομά του πάνω στο νερό!

Τάσος Λειβαδίτης (Ο Διάβολος με το κηροπήγιο)

Ο ποταμός

Τώρα τι μένει;
Ο ποταμός· το ρεύμα του θα σε περιδιαβάσει
Σ' όλη τα μέρη που ήθελες
τοπία της ψυχής σου.

Πάγωσε πια το σώμα σου
Αμφίβολο αν βλέπεις
Τα σπίτια μέσα στην αχλύ
Την βάρβαρη χλωρίδα
Τη γάτα που αργοσέρνεται μέσα στην κρύα ομίχλη.

Με το δικό του το ρυθμό ο ποταμός σε τρέχει
Χάθηκες απ' τα μάτια μου και δεν καταλαβαίνω
Αν είμαι εγώ
Αν είσαι συ
Ποιος είναι ο πνιγμένος.

ΤΑΣΟΣ ΔΕΝΕΠΡΗΣ (Θειάφι κι αποθέωση)

ΔΕΥΤΕΡΑ Διακαινησίμου, Γεωργίου Τροπαιοφόρου, Ιώβ του πολυάθλου

6

ΤΡΙΤΗ Διακαινησίμου, Ραφαήλ, Νικολάου, Ειρήνης

7

ΤΕΤΑΡΤΗ Ιωάννου Θεολόγου, Αρσενίου μεγάλου

8

ΠΕΜΠΤΗ

9

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ζωοδόχου Πηγής, Σίμωνος απ. Ζηλωτού, Λαυρεντίου

10

ΣΑΒΒΑΤΟ

11

ΚΥΡΙΑΚΗ

Αποστόλου Θωμά, Επιφανίου,
Γερμανού Πατριάρχου Κων/πόλεως

12

(...)

Έχεις πεθάνει κι έχεις γεννηθεί
πολλές φορές, κι άλλες ακόμα
σ' έχω δει να δραπετεύεις,
να καθρεφτίζεσαι στην επιφάνεια
των νερών, να χάνεσαι στα βάθη
των κυμάτων

δέσποινα τ' ουρανού
και των βυθών, στη λάμψη σου
βαφτίζομαι και περιμένω

μέχρι να 'ρθείς στη γλώσσα
που ονειρεύομαι και ν' αποκτίσεις
όνομα και σώμα.

(...)

ΣΩΤΗΡΗΣ ΤΡΙΒΙΖΑΣ (*Βίος ασωμάτων*)

.....

.....

.....

.....

.....

* Κι όταν αγγίζεις την άυλη φωνή / με βήματα της
ψυχής επί των υδάτων / εκείνο το άγνωστο νερό
που πατείς / θαλάσσιο ή το ταπεινό ρυάκι / στα
πέλματα παίρνοντάς το / θ' αποκατασταθεί μαζί
σου ψηλά κι αξεχώριστα.

Νίκος Καρούζος (Ποιήματα 1961)

Τα πάθη της βροχής

Εν μέσω λογισμών και παραλογισμών
Άρχισε κι η βροχή να λειώνει τα μεσάνυχτα
Μ' αυτόν τον νικημένο πάντα ήχο
Σι, σι, σι.
Ήχος συρτός, συλλογιστός, συνέρημος
Ήχος κανονικός κανονικής βροχής.
Όμως ο παραλογισμός
Άλλη γραφή κι άλλη ανάλυση
Μου 'μαθε για τους ήχους.
Κι όλη τη νύχτα ακούω και διαβάζω τη βροχή,
Σίγμα πλάι σε γιώτα, γιώτα κοντά στο σίγμα,
Και μουρμουρίζουν ένα εσύ, εσύ, εσύ.
Κάθε σταγόνα κι ένα εσύ,
Όλη τη νύχτα, ο ίδιος παρεξηγημένος ήχος,
Αξημέρωτος ήχος, αξημέρωτη ανάγκη εσύ,
Βραδύγλωσση βροχή,
Σα πρόθεση ναυαγισμένη
Κάτι μακρύ να διηγηθεί
Και λέει μόνο εσύ, εσύ,
Νοσταλγία δισύλλαβη,
Ένταση μονολεκτική,
Το ένα εσύ σα μνήμη,
Το άλλο σα μοιρολατρεία,
Τόση βροχή για μια απουσία,
Τόση αγρύπνια για μια λέξη,
Πολύ με ζάλισε απόψε η βροχή
Μ' αυτή της τη μεροληψία
Όλο εσύ, εσύ, εσύ,
Σαν όλα τ' άλλα να 'ναι αμελητέα.
Και μόνο εσύ, εσύ, εσύ.

ΔΕΥΤΕΡΑ

13

ΤΡΙΤΗ

14

ΤΕΤΑΡΤΗ

15

ΠΕΜΠΤΗ

16

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

17

ΣΑΒΒΑΤΟ

18

ΚΥΡΙΑΚΗ

19

**Όπου φιλούσα το κορμί σου / πηγές και βρύσες
άνοιγαν και τρέχανε. / Φέγγει ακόμη το νερό
μέχρι τον κάτω κόσμο.*

Μάνος Ελευθερίου (Τα όρια του μύθου)

27 Ιανουαρίου 1988

Εφέτος δεν απόθεσαν
Οι αλκυόνες τα μωρά τους
Στα βράχια του νησιού σου.
Πέτρωσαν φέτος τα νερά
Σκιά και σιωπή
Ντυθήκανε οι άσπρες νύχτες.
Κι έβγαλε νόμο η Φύση
Γυναίκα πια να μη γεννήσει
Αυτή τη μέρα του μηνός.

ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ (Από τότε)

III

Η βροχή και το κοιμητήριο του Milosz.
Ωδικά πουλιά κρέμονται με τα κλονβιά τους
σε χαμηλά κυπαρίσσια.
Τα κρεβάτια των φίλων κάτω απ' τη γη
κοιτάζω γύρω μου και περιμένω να νυχτώσει. (...)
Στο κέντρο του κοιμητηρίου
κυλάει το ρυάκι του θρήνου.
Σ' αυτό το ρυάκι θα γονατίσω και θα ξεδιψάσω
καθώς νυχτώνει.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΜΟΥΝΤΕΣ (Νηπιοβαπτισμός)

ΔΕΥΤΕΡΑ

20

ΤΡΙΤΗ

Κωνσταντίνου και Ελένης Ισαποστόλων

21

ΤΕΤΑΡΤΗ

22

ΠΕΜΠΤΗ

23

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

24

ΣΑΒΒΑΤΟ

Γ' Εύρεσις τιμίας κεφαλής Ιωάννου Προδρόμου

25

ΚΥΡΙΑΚΗ

26

* Στην έρημη ακρογιαλιά, πίσω απ' τους μαύρους λόφους, ένας άντρας κοιτάζει το πέλαγος. «Θα 'ταν γυναίκες κάποτε το άγριο νερό», συλλογίζεται, «κι ο ουρανός θα ήταν η αγάπη τους – αλλιώς δεν εξηγούνται τόσα άστρα». (...)

Μάνος Ελευθερίου (Τα όρια του μύθου)

Ακινδύνου, Ελπιδοφόρου, Ανεμποδίστου

Τώρα, στη βάρκα όπου κι αν μπεις άδεια θα φτάσει
Εγώ αποβλέπω σ' ένα μακρύ θαλασσινό Κεραμικό
Με Κόρες πέτρινες και που κρατούν λολούδια.

Θα 'ναι νύχτα και

Αύγουστος

Τότε που αλλάζουν των αστερισμών οι βάρδιες.

Και τα βονά

Ελαφρά

Γιομάτα σκοτεινόν αέρα στέκουν

Πιο πάνω απ' τη γραμμή του

Ορίζοντα

Οσμές εδώ ή εκεί καμένου χόρτου.

Και μια λύπη άγνωστης γενεάς

Που από ψηλά

Κάνει ρυάκι πάνω στην αποκοιμισμένη θάλασσα.

Λάμπει μέσα μου κείνο που αγνοώ. Μα ωστόσο λάμπει

(...)

Ωσπου κάποτε,

Ο βυθός μ' όλο του το πλαγκτόν κατάφωτο

Θ' αναστραφεί πάνω από το κεφάλι μου.

Κι άλλα ως τότε

Ανεκμυστήρευτα

Σαν μέσα από τη σάρκα μου ιδωμένα θα φανερωθούν

Ιχθείς του αιθέρος, αίγες με το λιγνό κορμί κατακυμάτων

Κωδωνοκρουσίες του Μυροβλήτη

Ενώ μακριά στο βάθος θα γυρίζει

Ακόμα η γη με μια βάρκα μαύρη

Κι άδεια χαμένη στα πελάγη της.

Θοάνελος

Μάιος - Ιούνιος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Η εκτροπή του Αχελῶου

Συστρέφεται κι αυτομολεῖ
Ρέει κι ὁμως σκοντάφτει
— πῶς γίνεται να σκοντάφτει ο ποταμός;

Συστρέφεται και παρεκκλίνει
Περιδινίζεται και επικάμπτει
αυτός ο μόνον εντός του αισθητός.

Συστρέφεται και αποκλίνει
Διαθλάται και αδράχνει
απ' το βυθό του το ἴδιο του το φως.

Ὅμως ὅ,τι ανασύρει εἶναι μόνον
Νεκρό το πρόσωπο ενός αθῶου
Το σημάδι της εκτροπῆς του Αχελῶου.

ΑΛΕΞΗΣ ΣΤΑΜΑΘΗΣ (Πυκνό τώρα)

ΔΕΥΤΕΡΑ

27

ΤΡΙΤΗ

28

ΤΕΤΑΡΤΗ

29

ΠΕΜΠΤΗ

30

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

31

ΣΑΒΒΑΤΟ

1

ΚΥΡΙΑΚΗ

2

* Είναι πηγές / που φοβισμένες μην ονομαστούν / κοιμούνται (...)

Κώστας Παπαγεωργίου (Το οικογενειακό δέντρο)

Αγία θάλασσα

Το μάταιο σώμα κλυδωνίζεται
Μέσα στις γαλαζοαίματες τον τάφο
Καθώς το ψιχάλισμα του πρωινού
Πάνω στο δέρμα απλώνεται και θάλληει.
Χρυσό και τριχωτό
Ανάμεσα στις πέτρες
Ανάμεσα σε πόδια Κούρου
Άλυτα τα μαλλιά στους γρίφους.
Τον σκάλισε η ψυχή μου στη φουρτούνα
Κι ύστερα μπήκα στη σπηλιά του Άδη.
Η μνήμη άμμος κινείται τριγύρω σιωπή
Κι η λαχτάρα πέτρωσε στο στήθος.
Λιμάνια που δεν θα ξαναδώ θυμήθηκα
Με ναύτες μπρούτζινους να ασελγούν
Στον ύπνο μου στεφανωμένοι.

Ο πλάγιος ήχος του έρωτα
Φιλά τις ρώγες μου και τις ρουφά
Όπως το βρέφος το αξύριστο
Ζητά το γάλα σπέρμα
Τα χείλη που ενώθηκαν
Κοράλλια μοιάζουν πορφυρά.
Θρηνώ για τη ζωή μου και τελειώνω.

Με παφλασμούς που κλείνουνε το στόμα
Λιγότεψε το άδειο μες στη θάλασσα
Γιατί κι η θάλασσα μονάχη είναι.
Αδειάζει το μυαλό ορθώνεται
Σκουραίνει η παραλία μα ο χρόνος
Σέρνεται σαν την οχιά.

ΔΕΥΤΕΡΑ

3

ΤΡΙΤΗ

4

ΤΕΤΑΡΤΗ

5

ΠΕΜΠΤΗ

6

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

7

ΣΑΒΒΑΤΟ

8

ΚΥΡΙΑΚΗ

9

* Σιωπηλή στ' αμίλητα νερά / του ύπνου μου. / Με
δυο μεγάλα κουπιά στους ώμους / να χτυπάς τη
σβησμένη μεριά του καιρού και να φέγγει / στο
βάθος τ' ακρογιάλι των μικρών αγοριών που ήμουν.

Μανόλης Πρατικάκης (Λιβιδιώ)

Το νερό

Το νερό το κρύο, το παγωμένο
Το νερό το ζεστό, το καυτό
Το χλιαρό νερό
Το δροσερό νερό
Το νερό που πέφτει από ψηλά
Το νερό που το πατάς και βουλιάζει
Το νερό που σ' αγκαλιάζει και σε χαϊδεύει
Το νερό που το πίνεις σιγά σιγά
Το νερό που σε τραβάει μέσα του και χάνεσαι
Το νερό της πηγής και του πηγαδιού
Το νερό κρύσταλλο
Το νερό μαργαριτάρι
Το νερό διαμάντι
Το νερό που τ' αγκαλιάζεις
σα ν' αγκαλιάζεις τον εαυτό σου
Το νερό. Αν το αγαπήσω στ' αλήθεια και του παραδοθώ
Αυτό μονάχα στον Παράδεισο μπορεί να με οδηγήσει
Και την αιωνιότητα στην ύπαρξή μου να χαρίσει.

ΡΟΥΛΑ ΚΑΚΛΙΑΜΑΝΑΚΗ (Λίγο πριν, λίγο μετά)

ΔΕΥΤΕΡΑ

10

ΤΡΙΤΗ

11

ΤΕΤΑΡΤΗ

12

ΠΕΜΠΤΗ

ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ, Ακυλίνης και Θεοδώρου μαρτύρων,
Αντιπάτρου

13

Αμφιβολίες

Ο ξέφρενος χορός του νερού
Πάνω στα σκληρά βράχια
Ένας μεγαλειώδης καταρράχτης.

Ο μοναχικός ύπνος του νερού
Πάνω στις απαλές αμμουδιές
Μια λυπημένη λίμνη.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

14

Η ανέμελη πορεία του νερού
Στους ανεμπόδιστους κάμπους
Ένα ήρεμο ποτάμι.

Αχ,
Για να λυτρωθώ, άραγε
Σε ποια μορφή του νερού
Αφήνομαι;

ΣΑΒΒΑΤΟ

15

ΦΕΡΕΨΥΝΤΟΥΝ ΦΑΡΙΑΝΤ

ΚΥΡΙΑΚΗ

Των Αγίων Πατέρων, Τύχωνος επισκόπου Κύπρου

16

(...) Τριγύρω απ' τις δεξαμενές οι αρχαϊκές υδρίες /
πλέον δεν καθρεφτίζονται, όπως τα καλοκαίρια, /
(...) μόνο του αναβρυτήριου το μουσικό το κλάμα, /
μαζί με την ψιλή βροχή και με τον κρύο αγέρα
σκορπιέται μάταιο στη γυμνή, σπαραχτική ημέρα.

Κώστας Ουράνης (Φθινοπωρινό πάρκο)

Κι αν το νόημα είμαι του βυθού

Έως πού λοιπόν;

Έως μυελού οστέων και πηγών αίματος
πού θα ψάχνεις να με βρεις
έως πού να σε βρω;

Κι αν εγώ είμαι που ύφανα την έκταση
κι αν ακόμη το νόημα είμαι του βυθού
ο αυτάρκης πυρόλιθος του ονείρου
αν ακόμη η ραχοκοκαλιά μου αστράφτει όλη πυρίτιο
και χαλκό

όπως ποτάμι αυτόφωτο
που κατεβάζει σπόνδυλους δεινόσαυρων
οστά πελασγικά
χειρόγραφα χαλδαίων
κι ελληνικών αίματα διάπυρα
τι θ' αποδειχτεί; (...)

ΕΚΤΩΡ ΚΑΚΝΑΒΑΤΟΣ (Διασπορά)

ΔΕΥΤΕΡΑ

17

ΤΡΙΤΗ

18

ΤΕΤΑΡΤΗ

19

ΠΕΜΠΤΗ

20

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

21

ΣΑΒΒΑΤΟ

Ψυχοσάββατο, Ευσεβίου ιερομ., Ζήνωνος, Ζηνά μαρτ.

22

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ, Αγριπίνης και Αριστοκλέους μαρτύρων

23

Φούσκες

Τη συναντώ κάθε βράδυ κάτω απ' τα νερά του μπάνιου.
Τρέχουμε κι οι δυο όλη μέρα τη νύχτα τρέχει η βρύση.
Είμαστε από παραθαλάσσιες πόλεις τι να σου κάνει
όμως και η εξοικείωση. Ξέρω λόγου χάρη μερικούς που
αφαιρεθήκαν μια στιγμούλα παραπάνω στο βυθό κι
αμέσως ο βυθός πέρασε η ώρα είπε πού να τρέχετε, σας
στρώνω εδώ για ύπνο. Βέβαια τά 'θελαν κι αυτοί αλλιώς
δεν θα τους έβγαζαν με όλο τους το κορμί εν στυσει.
Φοβάμαι τσουπ έτσι θα μπει κι ανάμεσά μας μια μέρα
το νερό. Όχι αυτό πώς το εξηγείς με το που κάμπτεται η
ψυχή το σώμα ν' απαντά με ακαμψία. Τι λέω τώρα θα
μου πεις τι άλλο θα μπορούσαν δηλαδή να πουν δυο
χείλη μες στη σαπουνάδα από φούσκες.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΖΑΝΕΤΑΚΗΣ

* Εδώ είμαι σαν ένας πηλός / κάθε νερό που πίνω
αλλάζει τη μορφή μου / κι έτσι χάνομαι
απαρατήρητος μέσα στα πράγματα. (...)

Γιώργος Γεωργούσης (Τετράδια του Νότου)

Απολογία μιας βρύσης που στάζει

Κάποτε, ναι. Στιλπνό και νέο
το κορμί μου.
Οι επισκέπτες –κι ήσαν πολλοί– της κουζίνας
μάτια δεν είχαν παρά μόνο για μένα.
Όλοι μου πρότειναν τα χείλη τους
Όλων τα χέρια μ' έψαναν
Ακριβώς στην καρδιά.
Και γινόμουν κρουνός.
Υδάτινος έρωδ. Σώμα γυμνό
Διάφανο σαν το νεράκι.
Τραγουδώντας διέσχισα όλα τα στόματα
Ερωτόλογα ψιθύριζα σε κάθε λαρύγγι
Που, αλίμονο, τα 'πνιγε
Η κωφάλαλη δίψα.
Ήμουν ανεκτική σε όλους τους τρόπους.
Και με ποτήρι, και με το χέρι
Και με το λάστιχο, ενίοτε, το μακρύ της βεράντας.
Διότι ήθελα να νιώσω όλα τα σώματα.
Με σφίγγαν με δύναμη στο λαιμό
Με κάποια περίεργα σίδερα, μου τραβούσαν τις πλάτες
Ενώ εγώ, μια αθώα βρυσούλα,
Έσβηνα όλων την κάψα.
Τώρα, ούτε ένας λόγος καλός. Μοναχά βλαστήμιες ακούω.
Το κορμί σκουριασμένο και το ρίχνω στο κλάμα τα βράδια.
Τα βράδια που η κουζίνα ερημώνει
Αφήνω να μου πέφτουν τα δάκρυα.
Οι σταγόνες της βρύσης (που στάζει)
Ως δεν οι πολλοί, που δεν ξέρουν...

ΔΕΥΤΕΡΑ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ, Γενέσιον Ιωάννου Προδρόμου

24

ΤΡΙΤΗ

25

ΤΕΤΑΡΤΗ

26

ΠΕΜΠΤΗ

27

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

28

ΣΑΒΒΑΤΟ

Πέτρου και Παύλου αποστόλων

29

ΚΥΡΙΑΚΗ Αγίων Πάντων, Η σύναξις Των αγίων Δώδεκα αποστόλων

30

Εικοστός όροφος

Μεσ στην αφόρητη ζέση του καλοκαιριάτικου μεσημεριού
καθώς ο καθαριστής των τζαμιών στο Υπουργείο
ανέβαινε ξεσπιδώτος με την ανεμόσκαλα
έξω απ' το παράθυρο
του χτύπησε χαμογελώντας με το δαχτυλίδι του
το τζάμι του γραφείου.

Κι εκείνον, έτσι όπως ήταν σκυμμένος
τριάντα τρία χρόνια στα έγγραφα
κι έτσι όπως χτύπησε ο καθαριστής απ' έξω
ένα αίσθημα διαβίωσης σε παλιά,
ισόγεια μονοκατοικία τον άγγιξε
μεσ στο κλιματιζόμενο γραφείο του εικοστού ορόφου
και νόμισε για μια στιγμή ότι ήταν απ' το δρόμο
η θεία Εριέττα που χτυπούσε
να τον ρωτήσει αν είναι μέσα η μάνα του
για να τους πάρει λίγο κρύο νερό απ' την παγωνιέρα...

Ε. Ε. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ (Περιφορά)

.....

.....

.....

.....

.....

* Μαραμένα λουλούδια στο βάζο. / Αδιάβαστα βιβλία. / Μισοτελειωμένα ποιήματα. / Έριξαν τα κλειδιά στο πηγάδι.

Φερεϋντούν Φαριάντ (Ουρανός χωρίς διαβατήριο)

Τρικάρτο

Λάμπει η ψυχή του σαν παρωνυχίδα
στο λυπημένο σώμα του. Σ' ολίγο
κι αυτό καπνίζει για να του θυμίζει
πως είναι κούτσουρο μονάχο.

Τα λόγια τι τα θες; Αν ζει, αν πεθαίνει
το ξέρει Εκείνος που τον λέμε Θεό.
Γιατί ο φτωχός Ερμής που κάποτε είχε
τα ψαροπέδιλά του απιθωμένα
στην αμμουδιά, ποτέ δε φανταζόταν
πως ήθελε τα πάρουν οι χελώνες.

Κι όμως, κι όμως... Έτσι μένει ακίνητος
την εσωτέρα ψίχα να κοιτάζει
του πιο λυπητερού εαυτού του.

Είχε παιδιά, το ξέρει, το θυμάται
και μια γυναίκα πάγκαλη, νομίζει.
Τα γονικά του στην αυλή σα γεροντάκια

Ζουν ή πεθαίνουν – άλλος αυτά ορίζει.
Θα ξαναδεί την άκρη της πατρίδας
Και θα φωνάξει «Θάλαττα»; Μακάρι!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ (Θόλος)

Θοός

Κλέν του ποταμού

Από τη ρόγα του δακτύλου, από το σπόρι του ροδιού, από τις πιο κρυφές κοιλάδες τινάχτηκε μια νύχτα το ποτάμι. Αηδόνια δε σιμώναν τα νερά του, μήτε τη γη δοκίμαζε η δροσιά του, μα στους καθρέφτες του γλιστρούσε η ασπμμένα μου σκιά και η σιωπή. Κάθε στιγμή και διαφορετικά μου έπαιρνε το βλέμμα κατά τους ήλιους που 'χε πει, κατά τα βότσαλα που χρόνια τώρα άκουγε να σπουν στα σπλάχνα του, κατά τη δίψα που ρουφούσε του προβάτου ή του φονιά σαν φτάνανε στις όχθες του. Κοιτούσα μέσα του φυτά με βλάστηση ανθρωπόμορφη, σκάφη ν' ανεβοκατεβαίνουν, μπαλσαμωμένα ξάρτια και πληρώματα κι ακόμα πολυτελείς λουσομένες στον αχάτη και τη γαλαζόπετρα, παγερές θλάσεις φωτός σε δάση δακρυσμένα. (...)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΑΒΑΣΙΑΗΣ (Τα φιλέρημα)

Οι νικητές

Αθόρυβα, με πόδι πελεκάνου
Πάνω στην άμμο που μισοκοιμάται
Φτάνει το πλήρωμα των ημερών.

Περνούν τα ψαροκάικα γεμάτα.

Δε ζούνε πια αθλά κρίνουν
Ο ουρανός κι η γη.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ (Το κυπαρίσσι των εργατικών)

ΔΕΥΤΕΡΑ

Κοσμά και Δαμιανού θαυματουργών αναργύρων

1

ΤΡΙΤΗ

2

ΤΕΤΑΡΤΗ

3

ΠΕΜΠΤΗ

4

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

5

ΣΑΒΒΑΤΟ

6

ΚΥΡΙΑΚΗ

Θωμά του εν Μαλεώ, Κυριακής μεγαλομάρτυρος

7

* Όλα είναι νερό. Κύκλοι του νου κάτω απ' τον κύκλο του ναού. Ο νους πληρώνει, χύνεται και χάνεται.(...)

Παυλίνα Παμπούδη (Ο λειτουργός)

Σε ήθελα

Σιγά σιγά φεύγω με το νερό.
Απ' τ' αγαπημένα σώματα
άλλα γίνηκαν νσιιά ή ξέρες,
άλλα νανάγησαν σε χέρια ανοιχτά και εύφορα
κι άλλα ταξιδεύουν σε μικρές ελευθερίες
δώθε και κείθε παλεύοντας με τον καιρό.
Σιγά σιγά φεύγω στο νερό.
Σε ήθελα στ' ακρογιάλι θαλασσινό παιχνίδι
και συ σε μακρινές ποθητές μου στεριές
ανέβαινες τους ποταμούς και τα βουνά
κι όλο ντυμένη τους ανέμους με παιδεύεις.
Σιγά σιγά φεύγω στο νερό βαθιά
από τις σκοτεινές λιμνούλες του κορμού σου
που πότιζαν κάποτε τα δικά μας απογεύματα.

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ (Ανάμεσα νερό και μαύρο αποφασίζω το κόκκινο)

ΔΕΥΤΕΡΑ

8

ΤΡΙΤΗ

9

ΤΕΤΑΡΤΗ

10

ΠΕΜΠΤΗ

11

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

12

ΣΑΒΒΑΤΟ

13

ΚΥΡΙΑΚΗ

14

Ποίημα για τον αέρα

(...) και εγένετο σκότος –
Νερό, πια νερό, νερό ιωδίου και ύδατος
ύδωρ μέγα εγέννησε ύδωρ υδρογείον
ύδωρ μέγα τους εγέννησε καλὰ
κι εμείς καλύτερα
νερό ύδωρ ανώγειον
νερό νεαρὸν ρίγος φέρει
νερό βάθος τρισμέγιστον
τας ανομίας σου νίψον –
νίψον ανομήματα μη μόναν ὄψιν –
νερό
νερά υπερπόντια
ύδατα πτήσεις υπέργειες
ίσιρι ὄσιρι, ἔλα να πεις τον καφέ σου –
Και εγένετο φως.

ΝΑΤΑΣΑ ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ (*Ακρονητικά*)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

* Πάντοτε ἀκούγα νερό χτυπώντας βράχους /
Πάντοτε ἀκούγα νερό χτυπώντας βράχους.

Κοραλία Θεοτοκά (Ποίηση 1975)

Κοντά στα ύδατα

Ήτανε μέρα συνηθισμένη, μαλακιά,
ο καιρός το πήγαινε στη μουσική.
Η σκέψη μου είχε βγει από τη θήκη της
και σε πλησίαζε, ή καθόμαστε πολύ κοντά
και δε δικαιολογείται αυτή η νοσταλγία.
Τα ποτάμια και οι λίμνες είναι μακριά.
Είμαστε στο λουτρό με αναμμένο θερμοσίφωνο.
Το κόκκινο φως είναι το μάτι του θεού.
Καπνισμένος από το όνειρο
και επειδή με λένε Ιωάννη,
προσπαθώ να σε βαπτίσω.
Όλο γλιστράς, θέλεις να μείνεις
άπιστη ξανθιά.
Αφαιρούμαι, γίνομαι ένα πλην.
Σε ξεχνάω. Αντικατοπτρίζω
τον ερημίτη που ακούει
την ακρίδα να του κεληπαδάει
το εωθινό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΟΣ (Δωρεάν σκοτάδι)

ΔΕΥΤΕΡΑ

15

ΤΡΙΤΗ

16

ΤΕΤΑΡΤΗ

Μαρίνης μεγαλομάρτυρος, Βερονίκης μάρτυρος

17

ΠΕΜΠΤΗ

18

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

19

ΣΑΒΒΑΤΟ

20

ΚΥΡΙΑΚΗ

21

* Νερά της Κιμμερίας, εμπορεύματα, / μετάξια, πορσελάνες / με καρβέλες, κλίπερ, μπριγκιαντίνια / και φαλαινοθηρικά / από τους μακρινούς μπαξέδες της λογοτεχνίας.

Δημήτρης Καλοκύρης (Το μετέωρο σώμα)

Ιούλιος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Πρωί

Πρωί αρχή καλοκαιριού η θάλασσα
Φέρνει τα καμπανάκια της προς την ακτή
Που τα ταξίδευε όλο το βράδυ.
Πρωί
Ελάχιστα κινητό
Εκείνο που θυμίζει
Πως λίγο πριν πέρασ' η άνοιξη.

Τώρα
Είναι αργά κι ο έρωτας
Κρύβεται πίσω από τη λάμψη
Των φύλλων της ελιάς και σημαδεύει
Σα μισθοφόρος
Κι οι μέρες του καλοκαιριού
Είναι σταγόνες του υδράργυρου στη ράχη
Μεταξωτίς ομπρέλας.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΥΓΕΑΣ (Υπνος, γενική δοκιμή)

ΔΕΥΤΕΡΑ

22

ΤΡΙΤΗ

23

ΤΕΤΑΡΤΗ

24

ΠΕΜΠΤΗ

25

Υδρόβιος άνεμος

Όπου λιμνάζει ο άνεμος στάζει από μνήμης μια δροσιά
και κελαρύζει ο ιδρώτας

Κελί υγρό απ' το αίμα του, στον παφλασμό του δάσους
περισσεύει ο αέρας

Όπου είναι ο δρόμος εαυτός, ενιαυτός

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Παρασκευής οσιομάρτυρος,
Ερμούλου ιερομάρτυρος

26

Ένα ημίφως στα όρια ενός κόσμου γυάλινου,
Ανάμεσα πραγματικότητας και νόστου.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Από καταβολής δρόσου)

ΣΑΒΒΑΤΟ

Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος του ιαματικού

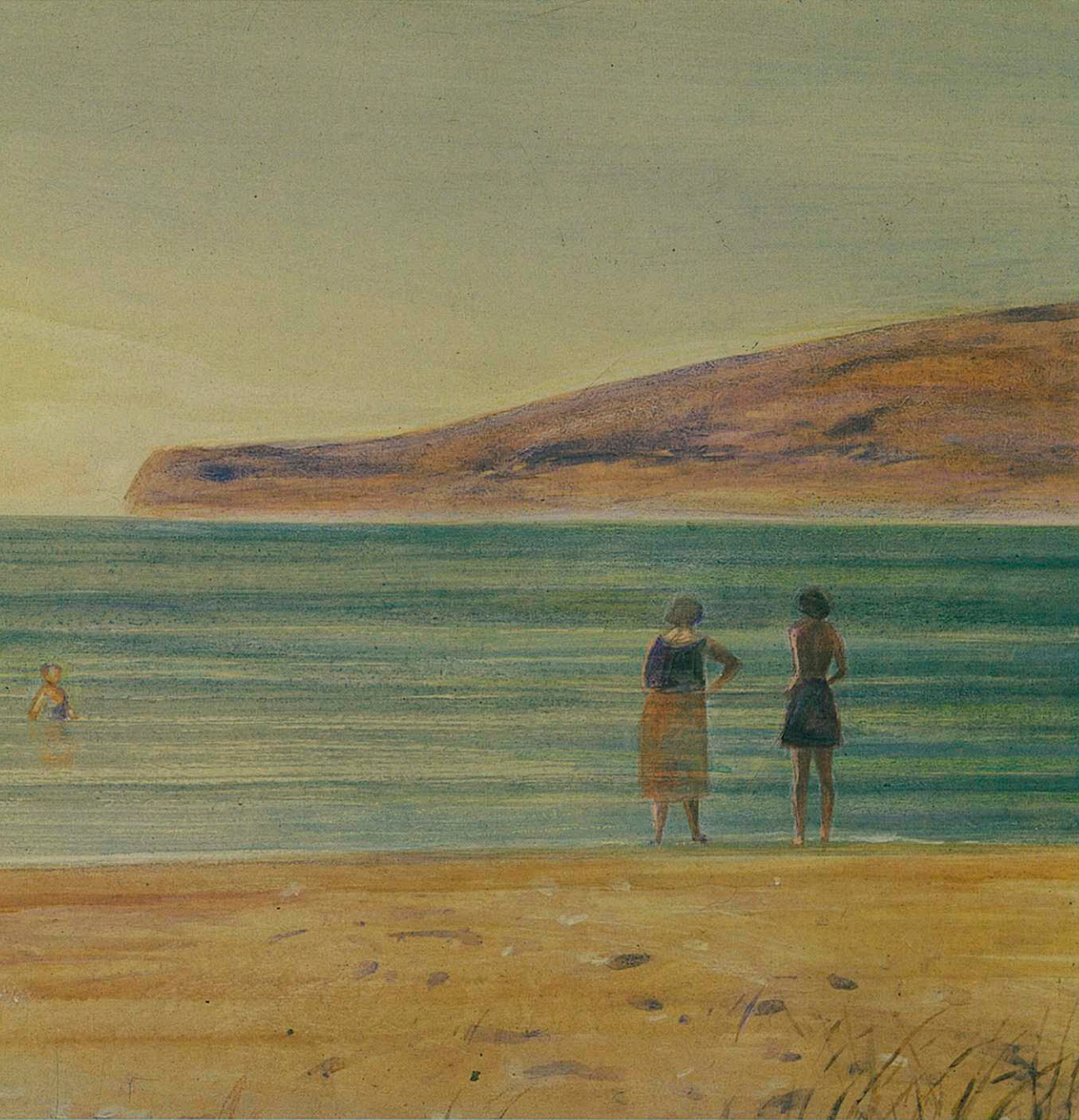
27

ΚΥΡΙΑΚΗ

28

* Μετά τη βροχή τα σαλιγκάρια. /Μετά τον τοίχο,
πάλι ο τοίχος. Βγαίνουν οι γυναίκες με καλάθια.
/Κάθονται οι άντρες και κοιτάνε. Πιο μόνος απ'
όλους ο θεός.

Γιάννης Ρίτσος (Νύξεις)

Ποτάμι ποίημα

Έπεσα σε λάκο με άσπρο και κάρκα.

Όμως το ποίημα είναι ποτάμι
Και μια υγρασία θαυμαστική
Θαρρώ γλυκαίνει τη σιωπή απ' την οργή της
Αν την πρόδωσα. Δε φταίω, τ' ορκίζομαι.
Κάποιοι ξέχασαν ένα βάζο με φωνήεντα στο ράφι.
Πού θα το 'φτανα. Ύστερα έμαθα με φλούδες συλλαβών
Να φτιάχνω πλοία. Μικρά, όσο το δάχτυλο παιδιού
Και τὰ 'ριχνα μες στο νεράκι που έφευγε –
Τότε κατάλαβα: μονάχα ο χωρισμός
Ενώνει τους ανθρώπους. Τα υπόλοιπα
Τα ξέρετε από άλλες διηγήσεις. Πως «πίσω δε γυρνάει»
Πως «δισ εμπήναι τω αυτώ ουκ έστιν» και τα όμοια.
Μας τὰ 'παν, τα ξανάπαν, σαν το αυτονόητο
Να είχε χρείαν ερμηνείας. Αλλά το ποίημα
Είναι ποτάμι από δάκρυα ξένα. Παιδί που αντρώθηκε
Συχνά το βλέπω να γυρνάει προς την πηγούλα του.
Κι όταν φουσκώνει
Απ' την πολλήν αγάπη

Πνίγει.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΦΩΣΤΙΕΡΗΣ (Η σκέψη ανήκει στο πένθος)

Σίγαστος

Ιούλιος - Αύγουστος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Ζηλεύει

Οι λέξεις πια δεν έχουν
υγρασία
Στεγνώνουν

Τις πατούν. Γίνονται
χώμα ένα
με το χώμα. Μυρίζουν

Αρωμα σαλεμένο
φωνήεντα και σύμφωνα
που δε σημαίνουν. Χαλάνε.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΡΣΗ (Νομίζουν ότι λείπω)

ΥΠΑΡΧΟΥΝΕ ΥΠΟΓΕΙΣ ΛΙΜΝΕΣ, υπόγειοι ποταμοί,
που τίποτε δεν αντικαθρεφτίζουν (αστέρια ή φεγγάρια)
ούτε και κατοικούνται ή διαπλέονται από τίποτε (ψάρια
ή σκάφη). Υπάρχουνε, απλώς, κάτω απ' τα πόδια μας.
Κάποτε – κάποτε, τροφοδοτούν κάποιο πηγάδι, κάποια
πηγή, δροσίζουνε τα σπλάχνα και το μέτωπό μας.
Τόσο ταπεινά, τόσο αδύρβα βγαίνουν στην επιφάνεια
αυτές οι υπόγειες δυνάμεις.

ΑΡΙΓΥΡΗΣ ΧΙΟΝΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

29

ΤΡΙΤΗ

30

ΤΕΤΑΡΤΗ

31

Η φωνή

Ποτάμι ορμητικό του πόδου
χύνεται κάποτε η φωνή
που στα κυλίσματα του θεριεύουν
οι σκιές και στους χειμάρρους του
ορμούν τα σύμφωνα αγκομαχητά
να ξεψυχήσουν
τα φωνήεντα κοιτάζοντας
όπως στην όχθη ναυαγός.

Κρυστάλλινη της μοναξιάς η όψη.

Και σα νερό καθρέφτης της απελπισίας
η φωνή σα ρέμα που κυλάει παρασέρνοντας.
Και να που το κλαδάκι δάσους σκοτεινού
αφήνεται να τρέχει και να που οι πέτρες
του διωγμού κατρακυλούν και χάνονται
στα σκοτεινά νερά και να σημάδια ξαφνικά
και μελανά στους άσπρους των υδάτων παφλασμούς
και εκείνη η στέρεη γραμμή που πριν
από τα βλέμματα μας ένωσε –
σημείο πως αν κι αν μαίνεται ο πόλεμος
μια η πατρίδα κι ένας ο καημός
– φωτιά να γίνεις να καώ.
Τρεμούλιασμα νχεί σαν τραύλισμα
Του δισταγμού σαν βράχνιασμα των πάγων. (...)

ΜΑΡΙΑ ΚΥΡΤΖΑΚΗ (Μαύρη θάλασσα)

ΔΕΥΤΕΡΑ

5

ΤΡΙΤΗ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΣΩΤΗΡΟΣ (ιχθύος κατάλυσις)

6

ΤΕΤΑΡΤΗ

7

ΠΕΜΠΤΗ

8

Όπως μέσα σε όνειρο

Πάνω στην επιφάνεια του νερού
Έγραφα κάποια ποιήματα.
Κι όσα μηνύματα άφησα χαραγμένα στα βράχια
Έρχονται μπόρες κι άνεμοι
Έρχονται τα βρύα της θάλασσας και τα σκεπάζουν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

9

Και τι μένει στο τέλος;
Πάρεξ κάποιες αόριστε αποχρώσεις.
Σε κείνους που μας ένωσαν.
Κι αυτούς που μας συγχώρεσαν.

Ωσπου κι αυτοί να γίνουν άνεμος
Κι αυτοί να γίνουν σκόνη.
Να γίνουν ένα αδέσποτο κύμα στο πέλαγος.
Ένας κόκκος της άμμου.

Να γίνουν ένα τίποτα.

ΣΑΒΒΑΤΟ

10

Και να καθούν στου νερού τα μαύρα γυρίσματα.
Και στου καιρού να καθίσουν τ' απροσμέτρητα βάθη.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΩΣΤΑΒΑΡΑΣ (Η μακρινή άγνωστη χώρα)

.....

.....

ΚΥΡΙΑΚΗ

11

* Οι κινέζικες στάλες

Άρχισαν οι σιγανές βροχές / με τις κινέζικες
στάλες να πέφτουν πάνω στις κλειστές μου ιδέες /
Άρχισαν οι ιδέες / με τις μυστικές ομπρέλες / ν'
ανοίγουν — / Είναι πολλές.

Νανά Ησαΐα (Ποιήματα)

Αύγουστος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Σα χόρτο τρυφερό

Κράτα με στη μνήμη σου
σαν ένα χόρτο τρυφερό
που άκαιρα φύτρωσε
μες στους ασπάλαθους
κι έχασε εκεί το πρόσωπό του
καθώς δάσος αφρισμένο
μετά από δυνατή βροχή
όπως πέτρα δύσκολη
που δεν μπόρεσες
κράτα με
όπως την άσπρη γραμμή
που αφήνει πίσω του
το πλοίο που φεύγει.

ΝΙΚΟΣ ΛΑΖΑΡΗΣ (Ο Βυθός της γκαζόζας)

ΔΕΥΤΕΡΑ

12

ΤΡΙΤΗ

13

ΤΕΤΑΡΤΗ

14

ΠΕΜΠΤΗ

ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (αργία)

15

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

16

ΣΑΒΒΑΤΟ

17

ΚΥΡΙΑΚΗ

18

* Έτρεχε, έτρεχε /κι άφηνε τη θάλασσα να μετράει την απόσταση /από το ορατό έως το αόρατο /από τα χάσματα του νου /ως τα χαλάσματα του χρόνου.

Τάκης Καρβέλης (Τα ποιήματα της μικρής Ρεζεντά)

Ο ποταμός Πηνειός

Θυμούμαι κάθε άνοιξη τον ποταμό Πηνειό
Ευτυχισμένο να τραβά προς τον προορισμό του.
Των ημερών μας το ποτάμι αυτό
Που σίγησε.
Μια λίμνη έγινε, ένα παράπονο βαθύ
Πνίγονται μέσα του
Μπαλί
Και Σούλι.

Φύρανε το ποτάμι

Φύρανε το ποτάμι
Κι οι ιτιές ξεράθηκαν
Διώχνοντας όλα τα πουλιά.
Θυμάσαι το νερό, γυναίκα;
Ήταν τα μάτια μας που αδειάσανε.
Τώρα, μείναμε μόνο εγώ και συ
Και τούτο το πανί
Που σε βοηθάει να ξεσκονίζεις.
Λοιπόν, ξεσκονίζε.
Σε λίγο θα φανούν οι ξένοι.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΛΑΣΚΑΡΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

19

ΤΡΙΤΗ

20

ΤΕΤΑΡΤΗ

21

Υδάτινη

Εάν μη ἐλπεται, ἀνέλπιστον οὐκ ἐξευρήσει,
ἀνεξερευνητον ἐόν και ἄπορον

Ἡράκλειτος, ἀπόσπ. 18

Εἶμαι κατά τα τρία τέταρτα υδάτινη
ὅπως ἡ Γῆ και τ' ἄλλα πλάσματά της.
Πότε λιμνάζουσα και πότε
κεληρύζοντας πάνω ἀπό σάρες, λαγαρή,
αἴφνης σε βάθη κατακρημνιζόμενη
ἐπί αἰῶνες ἀφανίς
και πάλι κάπου ἀναβλύζοντας
δι' ἐλέου και φόβου καθαρμένη.
Μπορεῖς να πιεῖς.
Τουλάχιστον να δοκιμάσεις.
Ἡ σύστασή μου –
Ἐδωσα – πῆρα, μήτε θυμάμαι πια.
Υφάθυρη ἴσως ἢ γλυκύτικρη
ἀν δε διψᾷ μεγάλη δίψα, μήτε καν δροσιστική
ωστόσο
σε καύσωνες και παγετούς και ἀνομβρίες
ἐπίμονα υδάτινη.

ΛΕΙΑ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ-ΚΑΡΑΒΙΑ

Σεπτέμβριος

Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Μέσα στον υδράγγυρο

Σαν καθαρίζω το κεφάλι
Και σαπουνάδες μου κρατάν ανήμπορο το βλέμμα
Το σπίτι ντύνεται αδιαπέραστες κουρτίνες
Τ' αυτιά ωστόσο λειτουργούν
Ακούνε βήματα θολά να πλησιάζουν
Παλεύουν για το Φως ο πόνος με τον φόβο
Ξεπλένομαι προς την Ανατολή
Καθώς την ανεβαίνει γρήγορα ο ήλιος
Ματιά δύσπιστη μέσα στην ομίχλη
Χύνεται στον μεγάλο τον καθρέφτη
Εκεί διαγράφονται τα είδωλα
Αυτά που διαφεύδουνε τη μοναξιά.
Η κεντρική μορφή έπαψε να μου μοιάζει. (...)

ΘΕΜΗΣ ΛΙΒΕΡΙΑΔΗΣ (Ο θάνατος του ζώου)

Παράκληση

Ένα κεράκι άναψα στο χάραμα του κόσμου
Κι είδα τη ρίζα του νερού
Όπου το άνθος άυλο
Ακόμα μες στη ζυγαριά της χλωροφύλλης
Και των αρωμάτων.
Το τίποτα το παν κάνω ν' αρθρώσω.
Κύριε, μην προσδοκάς τόσα απ' τα νιάτα μου
Πατι νεότερη αν γίνω θα πεθάνω.

ΑΘΗΝΑ ΠΑΠΑΔΑΚΗ (Στη βασιλίδα του εξώστη)

ΔΕΥΤΕΡΑ

26

ΤΡΙΤΗ

27

ΤΕΤΑΡΤΗ

28

Μετά τη βροχή

Δέσποζε η λάσπη και λίγο μόνο
υποχωρούσε προς το χέρσο που έλαμπε μουσκεμένο.
Αγκαθιές, φασκόμηλο και ροδαριές και πέτρες και
θυμάρι.
Εκεί είπαν να μ' αφήσουν οι αγαπημένες μου.
Δεν θα είχα κλείσει ούτε τα τέσσερα.
Θα μ' έβλεπαν από την ελαιόφυτη πλαγιά
όπου κι οι δυο τους δοσμένες στη συγκομιδή
σπκάναν το κεφάλι μόνο προς εμένα.
Μιλούσαν κάθε τόσο δυνατά και με ρωτούσαν διάφορα.
Αχ! Τα γλυκά τους λόγια που δεν τα θυμάμαι.
Θα πρέπει να 'ταν υποσχέσεις:
Σε λίγο θα 'ρθουμε κοντά σου...
Το βράδυ, όταν ανάψουμε το τζάκι...
Παιχνίδια ήταν της κουβέρτας οι κλωστές
οι σπόροι που έριχνα στην τρύπια τσέπη
και τα κρυμμένα σαν την καλοσύνη ανθάκια
που ξεμύτιζαν δειλά και τα μετρούσα.

Ό,τι μου φανερώθηκε στη μυρωδιά του μουσκεμένου
Το μαρτυρούν ίσως οι χειρονομίες μου.

ΧΡΗΣΤΟΦΟΡΟΣ ΛΙΟΝΤΑΚΗΣ (Με το φως)

ΔΕΥΤΕΡΑ

2

ΤΡΙΤΗ

3

ΤΕΤΑΡΤΗ

4

Η άλλη πολιτεία

Εκείνη η άλλη πολιτεία
Κάθεται στο βυθό της μνήμης
Σαν αρχαίο ναυάγιο.
Κυματιστά σαλεύει
Κομματιάζεται και πάλι ενώνεται.

Πίσω απ' τα κάγκελα
Είν' ανδισμένοι οι κήποι της
Κι οι σκιές κουρνιαζουν
Στις υγρές της καμάρες.
Αργές κροτούν των αμαξιτών οι ρόδες
Στις πλάκες κι ήσυχια
Ακούγονται οι ανθρώπινες κουβέντες.

Έσπασα αλήθεια σε μια τέτοια πολιτεία:

ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ (Άνθρωποι και σκιές)

ΔΕΥΤΕΡΑ

9

ΤΡΙΤΗ

10

ΤΕΤΑΡΤΗ

11

ΠΕΜΠΤΗ

12

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

13

ΣΑΒΒΑΤΟ

ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ (vnoτεία)

14

ΚΥΡΙΑΚΗ

15

46

Πάντα ο αέρας παίρνει αγκαλιά
Τον ύπνο των εντόμων
Φλούδες μικρές τον περιφέρει
Στις άδειες κάμαρες
Στα τέσσερα πηγάδια τον αδειάζει
Σα φορτηγό που αγκομαχά
Σα μαύρο ατμόπλοιο
Που αναδύεται αργά ξυπνώντας
Νέα φιορδ και μυστικά περάσματα
Η νύχτα επιμένει στα νερά
Που αφήσαμε τα χέρια μας
Σα μούσκλια άδεια φλάμπουρα.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ (Η Σουπέργκα περιμένει)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*Ανάμνηση από τα χωριά του Σπερχειού

Η μυρουδιά του στάβλου, του νοτισμένου χόρτου /
Η μυρουδιά καπνού από βρεμένα ξύλα /Ο αχνός
από τα ρούχα μας που στέγνωσαν (...)

Τίτος Πατρίκιος (Ποίηση)

Σεπτέμβριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Ο ποιητής

Τον πήρανε τα νερά
τον κουβαλάνε
οι σάρκες μουσκέψανε
έτοιμες να διαλύσουν
η φωνή του μόλις σπκάνει μικρές δίνες.

Μόνος
κι ένα πουλί λευκό
γαντζωμένο επίμονα στο σπήθιο
έξω απ' το νερό και την αίγλη του βυθού
περιμένει
στο χείλος του καταρράκτη
ψηλά να τον σπκώσει
απ' τις μασχάλες
στον ουρανό.

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΜΑΡΚΟΓΛΟΥ (Έσχατη υπόσχεση)

ΔΕΥΤΕΡΑ

16

ΤΡΙΤΗ

Σοφίας, Πίστεως, Ελπίδος και Αγάπης μαρτύρων

17

ΤΕΤΑΡΤΗ

18

ΠΕΜΠΤΗ

19

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ευσταθίου μεγαλομάρτυρος και των συν αυτώ

20

ΣΑΒΒΑΤΟ

21

ΚΥΡΙΑΚΗ

22

* Λέοντος αφρικανικού επιτάφιος (1938)

(...) λιθόκοσμος, φυτά σπαθοειδή, /
προσπλωμένους ποταμούς / και μεταλλοειδείς
μεγάλες λίμνες / έχει στη Στύγα των τετράποδων,
(...)

Αλέξανδρος Μπάρας (Συνθέσεις / Βιβλίο 3)

Υποταγή (στην Ολυμπία)

Θα 'ρθω κοντά σου πάλι
Σαν παιδί που τ' αγαπούν οι γυναίκες.

Διψώ σαν το ποτάμι που στέρεψε.

Έτσι είν' ο κόσμος μάτια μου
Και συ είσαι το πλατύ ποτάμι
Στην ερημιά σου να 'ρχονται
Τ' απόγευμα οι βοσκοί
Να πλένουν τη φωνή τους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ (Ποίηση 1975)

(...)

Αγαπημένος ο ύπνος, κι όσα παίρνει, χωρίς πλη-
γή, πικρό σημάδι, βία, σκεπάζοντας τα ίχνη, τις
φωνές, αίμα νυχτερινό, σκοτάδι που άπλωνε.

Κατακλυσμός μιας άνοιξης δαιμονικής, σαν κατα-
δίωξη που τελειώνει σε ποτάμιες όχθες,
γλυκό λαχάνιασμα, σιωπή, ο παφλασμός,

κι αγαπημένα πλέει, αγαπημένος, με το σφιχτό
νερό του από παντού,

σαν τόπος χλωερός σκιάζοντας.

(...)

ΤΖΕΝΗ ΜΑΣΤΟΡΑΚΗ (Μ' ένα στεφάνι φως)

ΔΕΥΤΕΡΑ

23

ΤΡΙΤΗ

24

ΤΕΤΑΡΤΗ

25

ΠΕΜΠΤΗ

26

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

27

ΣΑΒΒΑΤΟ

28

ΚΥΡΙΑΚΗ

29

* Ερωτικό, της Αχερουσίας

*(...) ταξίδεψα κάτω απ' τα δέντρα αυτού του γέρου
ποταμού κι είχα την αχερούσια γυναίκα που
άλλαζε μορφές στην αγκαλιά μου
Μαστοί της γης πλόκαμοι ιτιάς μάτια και δέρμα
σκίρτημα βυθών και κάτω η γύμνια της ατέλειωτη
μες στο κουπί μου (...)*

Γιάννης Δάλλας (Το τίμημα) 1981

Αιζόλο

Είμαι σαν Γη και σαν διψασμένη και λέω «δωσ' μου λίγο νερό»
αλλά χάνεται στα υπόγεια καιροφυλακτεί την δίψα μου περιπαίζει
«νερό είμαι και ποτάμι βαθύ την πέτρα στον λαιμό σου βάζω
Γη θα βυθιστείς σε μένα βυθός να κολυμπά τις ζωές μου πάνω σου»
και εγένετο κατακλυσμός την τρίτην ημέρα κατά τας Γραφάς
«αλλά εγώ είμαι η Γη και στέκω και στηρίζω
και πλάθω και δαγκώνω όλα τα ζώφιά μου
εντός μου και εκτός σου και σε πίνω ευνούχα του ευνούχου σκλάβα
και θυγατέρα με την μεγάλη κοιλιά
και τις άπειρες τρύπες άπληστες ρουφήχτρες σταγόνων ποταμών
και θαλασσών μαζί· αλλά σαν διψασμένη είμαι
και σαν Γη και λέω «δώσε μου λίγο νερό να πιω»
και μετά πόνεσε πολύ κραυγές την έζωσαν από παντού
και έκλεισε τα μάτια με μια λαμπρή σεμνότητα·
λίγο πριν την Σπορά.

ΕΛΕΝΑ ΧΟΥΖΟΥΡΗ (Έρωτος Μάδος)

Ορενιάβριος

Σεπτέμβριος – Οκτώβριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Σχετικά με τον πατέρα (3)

Και βέβαια συνδέω απόλυτα τα παλιά καλοκαίρια με σένα. Καμιά φορά μάλιστα, παίζω με τη συντελεσμένη τους βεβαιότητα, επιχειρώντας ανατροπές κι αστειές υποθέσεις. «Για φαντάσου» σκέπτομαι «αν όλο το 50, αντί για κείνο το ελληνοπρεπές νησάκι, οι διακοπές μας γίνονταν στο Μπλάκπουλ με τις παράλιες σαιζλονγκ ή αν στο Μπράιτον περνούσαμε ατέλειωτα απογεύματα με συζητήσεις κι εθιμοτυπία πνιγνή. Κι ακόμη, το χειρότερο, αν πρόσφυγες στο Μπάλατον – την κρύα λίμνη – στη Βουδαπέστη ή το Βρότσλαβ, υπό κομματική δυσμένεια, δυο άνθρωποι μοναχικοί, ακούγαμε την μπάντα Κυριακές του Ιουλίου (πόλκες του Σμέτανα που θα σιγοσφυρίζαμε αργότερα) κι αυτό ήταν όλο».

Έτσι λοιπόν, παίζω με πράγματα φανταστικά. Μην αναστρέψιμες συνθήκες. Με βροχερούς και βόρειους τόπους δηλαδή, που θα 'χα ζήσει πλάι σου παιδί, και τώρα θα όφειλα το αουτπρό τους γκρίζο στη στιχουργική μου.

ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ (Το δάνειο του χρόνου)

ΔΕΥΤΕΡΑ

30

ΤΡΙΤΗ

1

ΤΕΤΑΡΤΗ

2

ΠΕΜΠΤΗ

3

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

4

ΣΑΒΒΑΤΟ

5

ΚΥΡΙΑΚΗ

6

* (...) το μακρύ ποτάμι που βγαίνει απ' τις μεγάλες λίμνες τις κλειστές βαθιά στην Αφρική /κι ήτανε κάποτε θεός κι έπειτα γένηκε δρόμος και δωρητής και δικαστής και δέλτα* (...)

Γιώργος Σεφέρης (Ένας γέροντας στην ακροποταμιά)

Οκτώβριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Γένεσις

Φως πάνω στο φως
σε ποδικά οροπέδια κυλάει
λίμνες σχηματίζοντας
ανάμεσα σε άκαρπα βουνά
με τα πρωτόζωα να διχοτομούνται
κάτω από την επιφάνεια των υδάτων
κι απάνω τους να καθρεφτίζεται το άπειρο
—σιλιπνό και υπόκωφο—
που μπλέκοντας τα νήματα
οδηγεί
τους αμνήμονες
τους σπαρμένους
απ' την ανάσα του σύμπαντος
από το θρόισμα των άστρων.

Καταιγίδα χαράς λούζει τις έγνοιες μας
καθώς στην κορυφή της νύχτας
κρυστάλλινος πυρός
ανάβει.

ΛΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥ-ΣΣΦΕΡΙΑΔΗ (Οι κρύπτες του χρόνου)

ΔΕΥΤΕΡΑ

7

ΤΡΙΤΗ

8

ΤΕΤΑΡΤΗ

9

Η Ναυσικά αγέραστη και το Αθάνατο Νερό

Κοντά σε χαρούμενο ρυάκι με γάργαρα νερά, η Ναυσικά—στα εβδομήντα της—ξέπλενε με υπομονή τις ράσπες από θαλασσοδαρμένους ναυαγούς, μα η αγέραστη καρδιά της τραγουδούσε κάθε βράδυ:

«Όπου κι αν περιπλανηθώ απόψε (ακόμα και στο βυθό της θάλασσας), μέσα στα υποβρύχια πλοκάμια κάποιου μεθυσμένου εφιάλτη του Ρεμπώ, ή πάνω στον κοραλλένιο ύφαλο, στην αγκάλη μιας Νηρηίδας με αστερίες σκορπισμένους στα μαλλιά, όπου κι αν βουλιάξω απόψε, θ' ανατείλω πάλι, νεογέννητη σελήνη, έστω από την πιο απόμακρη σπηλιά. Κι έτσι δε φοβάμαι πια το ταξίδι προς το αθάνατο νερό· τώρα που έχουν περάσει τ' ανοιξιάτικα χρόνια μου, τοηλώ να καταποντιστώ στα τρικυμώδη ύδατα της αναζήτησης για το ανεξάντηλο Αθάνατο Νερό· αφηρώντας την επικείμενη πλημμύρα.»

AMY MIMS-ΣΙΛΒΗΡΙΔΗ

ΔΕΥΤΕΡΑ

14

ΤΡΙΤΗ

15

ΤΕΤΑΡΤΗ

16

Οκτώβριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Σήμερα διαύγεια

Στο σκοτάδι όπου κρίνεται κάθε αγώνας
με ορθή την τρίχα μου αγρίμι
οιωνό έδινα και ρίζωνε η επιθυμία
ψιχάλα πρόσταξα κατέβαινε μπόρα.

Με τα δόντια φανερά
και να φλεβώνει ο κρόταφος περίσσευμα δυνάμεως
κάληπαζα μέσα σε παραμονές.

Ωσπου έφτασε ανήμερα.

Χάραμα πλέει τώρα γύρω απ' το νησί μου
υποχωρεί κάθε βράχου δροσιά
στο φαράγγι των προτέρων μου χρόνων χύνεται άπληα
και ανατέλλει δίψα.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΜΠΕΛΙΣΣ (Τα εισόδια του φόβου)

ΔΕΥΤΕΡΑ

21

ΤΡΙΤΗ

22

ΤΕΤΑΡΤΗ

23

ΠΕΜΠΤΗ

24

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

25

ΣΑΒΒΑΤΟ

Δημητρίου μεγαλομάρτυρος μυροβλήτου

26

ΚΥΡΙΑΚΗ

27

* Ζωγραφισμένα

(...) Όλο φυσά και βρέχει. /Πιότερο επιθυμώ να δω
παρά να πω. /Στη ζωγραφιάν αυτή κυττάζω τώρα
/Ένα ωραίο αγόρι που σιμά στη Βρύση /Επλάγιασεν
(...)

Κωνσταντίνος Καβάφης

ίω

*Το βρέφος που κρατάς κενό κοχύλι
Νερό του πηγαδιού, βροχή σε στέρνα,
Γλιστράει καταγής, ορμά σαν σμέρνα,
Δαγκώνει και χτυπά την άδεια στήλη*

*Άλατος και σκορπά κι ας λαμπαδιάζει
Μοναχικό κεριά τα σωθικά της·
Κερήθρα αδειανή λιώνει η καρδιά της,
Φλεγόμενο χαρτί χολλή σταλάζει.*

*Αγνώριστη κοιτά παντού κομμάτια
Σπαράγματα ζωής, πέτρες και ξύλα,
Στάχτη καταστροφής ξερά τα φύλλα.*

*Να μη μιλά κανείς σ' αυτή την πόλη
— ο θάνατος περνά, μοιράζει βόλι.
Οι λέξεις σταματούν, γυρνούν τα μάτια*

ΑΝΤΕΙΑ ΦΡΑΝΤΖΗ (Στεφάνη)

Νοσηλεύτρια

Οκτώβριος - Νοέμβριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Πρόβλημα

Ο επόπτης του νερού

Μια γυναίκα έπλενε πιάτα σε ρυάκι.

Πλησίασε ο επόπτης του νερού.

– Γιατί τόσα πιάτα;

– Είχαμε συμπόσιο, απάντησε εκείνη τρομαγμένη.

Ο επόπτης του νερού κάθισε δίπλα της.

– Πόσοι ήταν, λοιπόν, οι συνδαιτημόνες;

– Δε γνωρίζω, είπε η γυναίκα,

θυμάμαι μόνο ότι μπροστά σε κάθε δυο ήταν ρύζι

από το πιάτο με το ψωμί έπαιρναν τρεις

το φαγητό, την κάθε ροδοκόκκινη

ψημένη πάπια, μοιράζονταν τέσσερα άτομα.

Ο επόπτης την κοίταξε συλλογισμένος.

– Βλέπω, έχεις εδώ εξήντα-πέντε πιάτα.

Είναι αλήθεια αυτό;

– Δεν ξέρω ότι δε θέλω να μετρήσω.

Έχω βυθό σε δικά μου μαύρα σκοτάδια

λέω, ακατόρθωτα. Εδώ μόνο πλένω,

δε μετρώ τα πιάτα πολλών που γευμάτισαν,

χρόνια και χρόνια που πέρασαν, οστά

που δεν ανήκουν όλα στον ίδιο σκελετό.

ΔΕΥΤΕΡΑ

Αγίας Σκέπης (επέτειος ελληνοϊταλ. πολέμου - εξαιρετέα)

28

ΤΡΙΤΗ

29

ΤΕΤΑΡΤΗ

30

ΠΕΜΠΤΗ

31

Ο επόπτης του νερού έδειχνε ταραγμένος.

Η γυναίκα συνέχισε:

– Πρέπει να ξέρεις, είναι σβηστή η σάρκα
Αυτού που απεβίωσε.

Όσων πυρετών τα μεσάνυχτα πέρασαν
Σαν μια χίμαιρα αγαπημένη από πολλούς
Που έφαγαν από το ίδιο μήλο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

1

Ο επόπτης του νερού έμεινε για πάντα
συλλογισμένος...

(Λύση: Με άλλα γράμματα που γνωρίζω
έφαγαν εκείνη τη νύχτα εξήντα
περιπατητές και σπιτονοικοκυραίοι
κι επόπτης του νερού γεννιέται πάντοτε
σε κάθε δίψα)

ΜΑΝΟΛΗΣ ΞΕΣΑΚΗΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ

2

.....

.....

.....

.....

.....

ΚΥΡΙΑΚΗ

3

* Προσευχή του θαλή στην παραλία

Ω σταγόνα διάφανη σταλαγμένη / Στο πρώτο
πράσινο εμπόδιο της βροχούλας
/ Θεϊόν ανάβρυσμα δίκως άλλη μοναδική θεότητα

Νίκος Καρούζος (Ποίηση 1975)

Νοέμβριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

(...) Είχα μια πόρτα πρώτα
μετά, ένα παράθυρο.

Τώρα, καταπακτί.

Και το πηγάδι είμαι
Κι αυτό που σκύβει μέσα
Και το αντιλούμενο
Κι αυτό που έρχεται να σπρώξει –
(...)

Αδειάζοντας το ποτήρι τούτο
Κοίταξα με προσήλωση στον πάτο.
Το ξέρω, είπα. Οι πυθμένες όλοι
Επικοινωνούν
Από υπόγειο ρεύμα σε υπόγειο ρεύμα
Γάλα, αίμα, οινόπνευμα
Θάλασσα, αγωγός, υπόνομος.

Για να με ψάχνουν
Για να με ψάχνουν στα τυφλά
Τα μισοβυθισμένα πράγματα –

ΠΑΥΛΙΝΑ ΠΑΜΠΟΥΔΗ (Ο Ξυκοίος)

ΔΕΥΤΕΡΑ

4

ΤΡΙΤΗ

5

ΤΕΤΑΡΤΗ

6

ΠΕΜΠΤΗ

7

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Σύναξις αρχιστρατήγων Μιχαήλ και Γαβριήλ

8

ΣΑΒΒΑΤΟ

Νεκταρίου εν Αιγίνη, Ονσιφόρου μάρτ, Ματρώνης

9

ΚΥΡΙΑΚΗ

10

* Νυχτερινό

(...) Άφησε τη θάλασσα. Έχει τελειώσει. / Και το ποτάμι άλλαξε κοίτη. / Κι ο κρότος που ακούς κάθε βράδυ / Είναι η ξερή λάσπη που σπάνει. Στην παλιά όχθη / Στρέμματα καλαμιές χωρίς φωνή νερού / Λίγα δέντρα και πεθαίνουν

Πάνος Θασίτης (Ποίηση 1976)

Νοέμβριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

1

Εισπλέω το σώμα σου
Ένοικος κάθε σημαίας του
Νηοδόχος κάθε ψυχοστασίας
Φωτιά σα χάδι
Οπλίζει τα σημάδια του μεσημεριού
Φιλιά συνομιλικά
Λόγια μετεωρίτες της φθοράς
Δείχνω διάτρητος
Αρτεσιανό φεγγάρι
Οι ακτές του σκοταδιού
Αμνηστία αθώων
Θιάσοι λέξεων
Φλεβοτομημένα χνάρια
Στο όριο του ανέμου
Δάκρυα θέλω, ελευθερία
Λιθάρι μυτερό
Όνειρο
Αιθριάζω διάφανος
Σώμα πέλαγος

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Σώμα πέλαγος)

ΔΕΥΤΕΡΑ

11

ΤΡΙΤΗ

12

ΤΕΤΑΡΤΗ

13

Πώς έρχονται τα κύματα

Πώς έρχονται τα κύματα

*σαν άλλου κόσμου αναλαμπές κι ανέγγιχτες υπάρξεις·
αστράφτουνε για μια στιγμή, χιόνια ψηλά στα εφήμερα
όρη της τρικυμίας, κι ύστερα πάλι χάνονται
– άσπρες οφθαλμαπάτες.*

Και πώς εσύ ο Ανύπαρκτος,

*έτσι τα κατευθύνεις, με προσταγές αμείλικτες
για λίγο να καλπάζουν, να πλαταγίζουν
τρομεροί, αμόλυντοι χιτώνες
κι ευθύς να εξαφανίζονται
– τι άγγελμα κομίζουν*

*κι όλος αυτός ο ρεμβασμός που μ' έχει συνεπάρει
μοιάζει με το αγνάντεμα μιας υπερκόσμιας μέθης.*

ΣΤΡΑΤΗΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ (*Μιχαήλ*)

ΔΕΥΤΕΡΑ

18

ΤΡΙΤΗ

19

ΤΕΤΑΡΤΗ

20

ΠΕΜΠΤΗ

Τα Εισόδια της Θεοτόκου ΕΝ ΤΩ ΒΑΪ

21

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

22

ΣΑΒΒΑΤΟ

23

ΚΥΡΙΑΚΗ

24

* 18'

(...) Και σήμερον τα δένδρα, / και τας πηγάς
σεβάζονται / δροσεράς οι ποιμένες· / αυτού
πλανώνται ακόμα / αι νηριίδες. (...)

Ανδρέας Κάλβος (Ο φιλόπατρις / ωδή πρώτη)

Δικαιοσύνη βασιλεύει στο ποίημα

Δικαιοσύνη βασιλεύει βαθιά στο ποίημα
Που λειτουργήσαν όλα τα όργανά του

Και ψυχάζουν

Κι αν ο ανίδεος χαλάσει στη μπασιά του ποιήματος
Τη λέξη νερονόμος χωρίς να ξέρει
Πως είναι το φράγμα για τα νερά
Που αποσύρονται μετά τη λειτουργία τους

Θα πλημμυρίσει το ποίημα
Και θα πνιγούν τα όργανά του
Γιατί οι λέξεις που ευσταθούν
Είναι το φράγμα για όλες τις πλημμύρες

ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΖΟΥΛΗΣ (Απόγευμα των Μύρων)

Δικαιοσύνη

Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Salo

Τα νερά της λίμνης δεν διηγούνται
Τίποτα. Σα να μην έχουν στόμιο,
Ηουχάζουν από τη μία όχθη ως την άλλη.
Ιδανικό μέρος ανώνυμης ομορφιάς
Για να ξεμπερδεύει κανείς μια και καλή
Με τα περασμένα. Όρθιος μπροστά στο παράθυρο
Της μιας και μοναδικής μας
Διανυκτερεύσεως, βλέπω μόνο εγώ
Τον φαλακρό άνδρα με το μαύρο πουνκάμισο,
Να λάμπει αμέριμνος λες κι η στάθμη
Του νερού δεν ανεβαίνει, να πω
Δεν ανεβαίνει σιγά σιγά και τα σκεπάζει
Όλα. Δεν θ' ανοίξω το στόμα μου.
Κι ας ξέρον τα πάντα για κείνον.
Αν δεν τον ονομάσω, θα είναι σα να
Μην είχε υπάρξει και για τους δυο μας ποτέ;

ΣΩΤΗΡΗΣ ΠΑΣΤΑΚΑΣ (Η μάθηση της αναπνοής)

ΔΕΥΤΕΡΑ

Αικατερίνης μεγαλομ., Μερκουρίου μάρτυρος

25

ΤΡΙΤΗ

Στυλιανού Παφλαγόλος, Νίκωνος του μετανοείτε

26

ΤΕΤΑΡΤΗ

27

ΠΕΜΠΤΗ

28

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

29

ΣΑΒΒΑΤΟ

Ανδρέου αποστόλου του πρωτοκλήτου

30

ΚΥΡΙΑΚΗ

1

*Στον κήπο των νεκρών, / μητέρα, / δέχτηκες την
ευλογία της βροχής / κι επέστρεψες το δάνειο χώμα.*

Τάκης Μενδράκος (Τα τετράστιχα της πικρής βροχής)

Καταγωγή

Πηγάζω
Από της Χερσονήσου
Καρπασίας τα όρη
Κι εκβάλλω στο σώμα μου
Μέσα μου οι πίδακες
Και τα λιμνάζοντα ύδατα
Είδωλα μέσα στο νερό
Σκιές στο κόκκινο αίμα
Ανταύγειες το πρωί
Κι άλλες το βράδι
Να' ρθει ο Άγγελος
Με τη ρομφαία
Και να χαράξει
Τη δεξιά μου την πλευρά
Να φύγει το αίμα
Να πλημμυρίσει το νερό
Αφρώδη κύματα
Να με περιτυλίξουν
Φως να φανεί
Το σχήμα σου
Τα όριά σου να χαραχτούν
Σαν πρώτα
Κι απ' τα υπάρχοντά μου
Να μένει μόνο η φωνή
Είμαι το νοήμον φυτό
Στα απόκρημνα
Της νήσου Κύπρου.

ΝΑΣΑ ΠΑΤΑΠΙΟΥ (Το φωνιέν σώμα)

ΔΕΥΤΕΡΑ

2

ΤΡΙΤΗ

3

ΤΕΤΑΡΤΗ

4

Βαρβάρας μάρτ, Ιωάννου Δαμασκνού, Σεραφείμ

ΠΕΜΠΤΗ

Σάββα ηγιασμένου, Νεκταρίου, Διογένους οσίων

5

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Νικολάου επισκόπου Μύρων Λυκίας θαυματουργού

6

ΣΑΒΒΑΤΟ

7

ΚΥΡΙΑΚΗ

8

** Μουσάων Ελιωνιάδων αρχώμεθ' αείδεν, / αι θ'
Ελικώνος έχουσιν όρος μέγα τε ζάθεόν τε / και
περί κρήνην ιοειδέα πόσσ' απαλοίοιν / ορχεύνται
(...) και τε λοεσσάμεναι τέρενα χρόα Περμπσοίο / ή
Ίππου κρήνης ή Ολμειού ζαθέοιο (...)
Από τις Μούσες ας αρχίσουμε να υμνούμε, / τις
Ελικωνιάδες, που το μέγα, πάνθεο όρος του Ελικώνα
κατοικούν / και γύρω απ' τη μελάνυδρη πηγή
χορεύουσε με τ' απαλά τους πόδια (...) / και λούζουν
το τρυφερό τους το κορμί στου Περμήσου τα
νάματα, / στις Ιπποκρήνης, ή στου πάνθεου Ολμειού
(...)*

Ησίοδος (Θεογονία)

Ταξιδιωτικές ιστορίες

Δεν αναγύρισα ποτέ με ρηχά καράβια
Σε όχθες αντικριστές ήρεμων λιμνών
Ούτε κατέβηκα με σκεδίες σε ποταμούς
Που όσο άγρια κι αν κυλάνε
Όλοι μας ξέρουμε για τις εκβολές τους.
Ταξίδεψα κανονικά με τρέινα, με βαπόρια
Μ' αεροπλάνα, τα εισιτήριά μου εντάξει
Όμως ελπίζοντας στις καθυστερήσεις
Στα τροποποιημένα δρομολόγια
Στις απρόβλεπτες επεκτάσεις των διαδρομών.
Άλλοι ήσαν βιαστικοί, ρίχτηκαν στο κενό
Να φτάσουν γρήγορα, να πάνε κατευθείαν.
Ο Νίκος Ρογουνάρης, αλλά κι ο Κώστας κι ο Δημήτρης.
Η πτώση συνεχίζεται, κρατάει πιο πολύ
Κι από ένα αργόσυρτο ταξίδι
Στη λίμνη της Αχερουσίας.

ΤΙΤΟΣ ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ (Η αντίσταση των γεγονότων)

ΔΕΥΤΕΡΑ

Σύλληψις Θεοτόκου υπό Αγίας Άννης

9

ΤΡΙΤΗ

10

ΤΕΤΑΡΤΗ

11

ΠΕΜΠΤΗ

Σπυρίδωνος Τριμυθούντος θαυματουργού

12

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

13

ΣΑΒΒΑΤΟ

14

ΚΥΡΙΑΚΗ Αγ. Προπατόρων, Ελευθερίου ιερομ. και της μητρός αυτού

15

** Πού μπορεί ν' αναπαύεται η τελειότητα / παρά
εδώ που τελειώνουν τα ποτάμια / κι οι μεγάλες
πηγές τους δε βουίζουν (...) εδώ, στην έσχατη
φωτισμένη κοιλάδα της σιγής!*

Νικηφόρος Βρεττάκος (Μαργαρίτα)

Ένα ποτήρι νερό

Φοβήθηκα πως θα μπορούσα
να πεθάνω τώρα
μονάχα τώρα, τούτη τη στιγμή.
Υστερα φώναξα
κρατίθηκα απ' τη φωνή μου
φωνάζοντας νερό
ένα ποτήρι –
Πρώτη φορά συλλογισόμουν
συλλογισόμουν ίσως τη ζωή μου
να χύνεται πραγματικά
σαν το νερό απ' το γυαλί
που το 'σπασαν και γίνηκε κομμάτια.
Κι όταν μου το 'φερε
καθώς το κρατούσε μες στο φως
τρέμοντας λίγο το χέρι εκείνο
σαν τη ψυχή που τρέμει
από το βάρος της αγάπης,
όταν το πήρα και
δροσίστηκα πίνοντας,
το νερό και το φως
κι ο ίσκιος απ' το χέρι εκείνο
κατέβηκαν μαζί στο αδειανό κορμί μου
και γίναν άξαφνα
Ένα περισσότερι που πάλευε να σωθεί
σπαράζοντας σ' ένα πηγάδι μέσα
μαύρο και βαθύ.
Κι άκουσα πάλι τη φωνή
να σκύβει. Κι ολοένα
ο ίδιος παράξενος ψίθυρος
Διψάς; μου έπλεγε
Πες μου, διψάς ακόμη;

ΔΕΥΤΕΡΑ

16

ΤΡΙΤΗ

Διονυσίου Αιγίνης εν Ζακύνθω, Δανιήλ προφ.

17

ΤΕΤΑΡΤΗ

18

ΠΕΜΠΤΗ

19

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

20

ΣΑΒΒΑΤΟ

21

ΚΥΡΙΑΚΗ

22

*(...) Φύγε, η καρδιά μου νοσταλγεί την άπειρη γαλήνη! / Ταράζει και η ανάσα σου τα μαύρα της Στυγός / νερά, που με πηγαίνουν, όπως είμαι ναυαγός, / εκεί, στο απόλυτο Μηδέν, στην Απεραντοσύνη.

Κώστας Καρυωτάκης (Φύγε, η καρδιά μου νοσταλγεί...)

Δεκέμβριος 2002

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Τετικό

Τώρα γυρίζω στη σιωπή.
Η φυσική μου φωνή παίρνει τη θέση της
Ανάμεσα στα στοιχεία.
Σιωπή όμοια με θάλασσα, όπως όλα τα ποτάμια
Ξαναγυρίζω σε σένα.
Χάνομαι στ' αφρισμένα σου πόδια
Σήμερα στο στόμα σου έρχομαι σήμερα
Στην πλατιά αγκαλιά σου.
Ούτε στο γλοιώδικο βάτραχο, ούτε στο καμένο αστέρι,
Ούτε στο φλύαρο άνεμο παρέδωσα το σεπτό μυστικό σου.
Διαπέρασα κάθε χρώμα, παρέσυρα κάθε φράγμα,
Διατηρούσα το δικό μου βυθισμένο αγκωνάρι
Και μέσα σ' αυτό η φωνή σου δονούμενη.
Το αλάτι κι η πέστροφα χωρίζονται από σένα
Και μοιράζουν την ωκεάνεια σημαία σου
στους ανθρώπους.
Επιστρέφω σ' εσένα μέχρι να ξαναμαζευτούν
Οι ωριμασμένοι καρποί στη γη.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΟΥΛΙΟΣ (Το αλληγορικό σχολείο)

ΔΕΥΤΕΡΑ

23

ΤΡΙΤΗ

24

ΤΕΤΑΡΤΗ

ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ (εξαίρετά)

25

ΠΕΜΠΤΗ

Σύναξις Θεοτόκου Μαρίας, Ευθυμίου Σάρδεων

26

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Στεφάνου πρωτομάρτυρος, Θεοδώρου Γραπτού

27

ΣΑΒΒΑΤΟ

28

ΚΥΡΙΑΚΗ

29

** Μέσα απ' της στέρνας τα νερά, μαβιά ξεσηκωμένα
/ διαβαίνουν τ' αυγουσιάτικα τα σύννεφα, ένα-
ένα (...)*

Τέλλος Άγρας (Από τα «Βουκολικά»)

Δεκέμβριος - Ιανουάριος 2002/3

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

(A)

Στον ύπνο μας τρέχανε ποταμοί και καταρράχτες
Ενός μουσικού τοπίου.

Δρόμοι που φέγγανε τα βήματά μας
Μεσ στη νύχτα σα νομίσματα.

Μέλη γυρεύοντας ν' αναστηθούνε δροσερά
Κλωνάρια μεσ στη φύση που ξυπνούσαν οι φωνές
Των θουλουδιών- εικόνες οραμάτων

Ψίδυροι του κορμιού, εικόνες που κοπήκαν
Απ' τη μεριά της νύχτας που ο Ευρώτας πάλλι

Πέρασε παντοτινός αστράφτοντας και λούζει
Τη βαθιά μέσα στην παραζάλη των ονειρών του
Ελένη.

ΜΑΝΟΛΗΣ ΠΡΑΤΙΚΑΚΗΣ (λιβιδώ)

ΔΕΥΤΕΡΑ

30

ΤΡΙΤΗ

31

ΤΕΤΑΡΤΗ

Περιτομή Ι. Χριστού, Βασιλείου Μεγάλου (αργία)

1

ΠΕΜΠΤΗ

2

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

3

ΣΑΒΒΑΤΟ

4

ΚΥΡΙΑΚΗ

5

** (...) στο σύθαμπο πρωτόγνωρης Στυγός, /
σ' Αχερούσια νάματα, σε πάγους / πιο βαθείς,
κρύους κι από σαρκοφάγους.*

Ρώμος Φιλύρας (Θάνατος)

Ανθολογούμενοι ποιητές της Ε.Σ.

- Αγγελάκη-Ρουκ Κατερίνα (11)
Αγγελάκης Ανδρέας (12)
Αλεξίου Δημήτρης (14)
Αναγνωστάκης Μανώλης (16), (27)
Αρανίτης Ευγένιος (18)
Βαλαωρίτης Νάνος (12), (33)
Βαρβέρης Γιάννης (23)
Βασιλικός Βασίλης (24)
Βένης Γιώργος (26)
Βιστωνίτης Αναστάσις (28)
Βλβασιανός Χάρης (32)
Βρεττός Σπύρος (34)
Γαβαλάς Γιώργος (36)
Γεωργούσης Γιώργος (38), (71)
Γκανάς Μιχάλης (40)
Γκιμοσούλης Κωστής (44)
Γραμμένος Τάκης (44)
Γρηγοριάδης Νίκος (46)
Δαββέτας Νίκος (48)
Δαλακούρα Βερονίκη (28)
Δαράκη Ζέφη (50)
Δασκαλόπουλος Δημήτρης (54)
Δενέγρης Τάσος (56)
Δημουλά Κική (39), (58)
Ελευθερίου Αγγελική (60)
Ελευθερίου Μάνος (59), (61)
Ελύτης Οδυσσεάς (23), (63)
Ησαΐα Νανά (89)
Ίσαρης Αλέξανδρος (66)
Κακλαμανάκη Ρουθά (68)
Κακναβάτος Έκτωρ (70)
Καλοκύρης Δημήτρης (81)
Καπερνάρος Τάσος (72)
Καραβασίλης Γιώργος (76), (97)
Καρατζάς Διονύσιος (78), (99)
Καρβέλης Τάκης (91)
Κοντός Γιάννης (80)
Κουγέας Βασίλης (82)
Κούρη Μαρία (86)
Κυρτζάκη Μαρία (88)
Κωσταβάρας Θανάσις (89)
Λάζαρης Νίκος (90)
Λαϊνά Μαρία (87)
Λάσκαρης Χρίστος (92)
Λιβεριάδης Θέμης (96)
Λιοντάκης Χριστόφορος (98)
Μανουσάκης Γιώργος (100)
Μάρκογλου Πρόδρομος (102)
Μαρκόπουλος Γιώργος (104)
Μαστοράκη Τζένη (104)
Μαυρουδής Κώστας (108)
Μεγάλη-Σεφεριάδη Λία (110)
Μενδράκος Τάκης (129)
Μιμς-Σιλβηρίδη Άμν (112)
Μουντές Ματθαίος (60)
Μπελιές Ερρίκος (114)
Ξεξάκης Μανώλης (118)
Παμπούδη Παυλίνα (77), (120)
Παναγιώτου Γιώργος (122)
Παπαγεωργίου Κώστας (65)
Παπαδάκη Αθηνά (96)
Παστάκας Σωτήρης (128)
Πασχάλης Στρατής (124)
Παταπίου Νάσα (130)
Πατρίκιος Τίτος (101), (132)
Παυλόπουλος Γιώργος (134)
Πούλιος Λευτέρης (136)
Πρατικάκης Μανώλης (67), (138)
Σαχτούρης Μίλτος (21), (25)
Σερβάκη Μαρία (31)
Σιδέρη Αιθή (17)
Σιδηρά Αγγελική (22)
Σκιαθάς Αντώνης (53)
Σουρβίνος Δημήτρης (43)
Σταμάτης Αλέξης (64)
Στεργιόπουλος Κώστας (41)
Στοιγιαννίδης Γ. Ξ. (47)
Τζανετάκης Γιάννης (71)
Τζούλης Θανάσις (127)
Τριβιζάς Σωτήρης (57)
Φαριάντ Φερεντουν (69), (73)
Φραντζή Άντεια (117)
Φωσιτέρης Αντώνης (85)
Χαραλαμπίδης Κυριάκος (75)
Χατζηγιάνης Ε.Ε. (73)
Χατζιδάκι Νατάσα (79)
Χατζόπουλος Θανάσις (83)
Χατζοπούλου-Καραβία Λεΐα (95)
Χειμωνάς Γιώργος (37)
Χιόνης Αργύρης (86)
Χουζούρη Έλενα (107)
Χουλιταράκης Δημήτρης (101)
Χριστοδούλου Δήμητρα (76)

Επίσης, έχουν ανθολογήθει αποσπάσματα από:

Τέλλο Άγρα (137)	Κωνσταντίνο Καβάφη (115)	Τάκη Παπατσώνη (111)
Αποκάλυψη (15)	Ανδρέα Κάλβο (125)	Γιάννη Ρίτσο (29), (47), (49), (83), (123)
Ελένη Βακαλό (35)	Ζωή Καρέλλη (45)	Σαπφώ (17)
Νικηφόρο Βρεττάκο (133)	Νίκο Καρούζο (57), (93), (119)	Γιώργο Σεφέρη (51), (109)
Γένεση (13)	Κώστα Καρυωτάκη (135)	Διονύσιο Σοῦωμό (19)
Γιάννη Δάλλα (105)	Γιώργη Κότσιρα (113)	Ρώμο Φιλύρα (139)
Ηοίοδο (131)	Τάσο Λειβαδίτη (55)	Τηλέμαχο Χυτήρη (41)
Πάνο Θασίτη (121)	Αλέξανδρο Μπάρα (103)	
Κοραλία Θεοτοκά (79)	Κώστα Ουράνη (69)	

Η Ε.Σ. ευχαριστεί τους ζωγράφους:

Βαλαβανίδη Γιάννη
Βλαχάκη Μαριλίτσα
Ιωάννου Γιώργο
Καρά Χρήστο
Μανουσάκη Μιχάλη
Μαυρακάκη Βαρβάρα
Μιγάδη Γιάννη

Μιχαηλίδη Γιάννη
Μποκόρο Χρήστο
Μπότσογλου Χρόνη
Σακαγιάν Εδουάρδο
Τέτσι Παναγιώτη
Τσακάλη Άννα-Μαρία
Χουλιανρά Νίκο

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2002. ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΝΘΟΛΟΓΗΣΕ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΕ Η
ΠΑΥΛΙΝΑ ΠΑΜΠΟΥΔΗ, ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 2001 ΣΕ
3.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΣΕ ΧΑΡΤΙ ΒΕΛΒΕΤ 135 ΓΡΑΜΜ. ΣΤΟ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΤΩΝ ΚΩΣΤΑ ΠΛΕΤΣΑ ΚΑΙ ΖΩΗΣ ΚΑΡΔΑΡΗ. Ο ΚΑΛ
ΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, Η ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ
ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΕΓΙΝΑΝ ΑΠΟ ΤΟ DTP ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΟΕΥ. ΤΑ
ΦΙΛΜ ΚΑΙ ΤΟ ΜΟΝΤΑΖ ΕΤΟΙΜΑΣΕ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΕΚΤΥ
ΠΩΣΗΣ ΚΑΙ Η ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ ΕΓΙΝΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΗ ΚΥΠΡΑΙΟ.

Μ Ε Τ Α Ι Χ Μ Ι Ο

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ημερολόγιο 2002

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΑΤΤΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΕΩΡΤΟΛΟΓΙΟ

επιμέλεια και συλλογή του υλικού: Δημήτρης Καραμπούζης

Πώς διαιρούσαν το έτος οι αρχαίοι ημών πρόγονοι και τι είδους γιορτές είχαν κατά τη διάρκειά του; Πώς διασκέδαζαν κατά τις γιορτές αυτές, τι ζητούσαν από τους θεούς τους και πόσο έχουν αλλάξει τα πράγματα σήμερα;

Το ημερολόγιο αυτό, αν μη τι άλλο, δείχνει ότι μόνο η εξωτερική πλευρά των πραγμάτων είναι διαφορετική σήμερα. Ο άνθρωπος βαθιά μέσα του παραμένει ο ίδιος, με τις ίδιες ανησυχίες, τους ίδιους φόβους, την ίδια θρησκευτική πίστη, την ίδια ανάγκη για εορτασμό, διασκέδαση και απόδραση από την καθημερινή ρουτίνα.

Η ευχή μας για το νέο έτος, το 2002, είναι να γιορτάσουμε περισσότερο (όπως έκαναν εξάλλου και οι αρχαίοι Αθηναίοι με το πλήθος των εορτών τους), να απέχουμε από τον πόλεμο και ν' αφήσουμε το κύμα της ζωής να οδηγήσει τον καθένα μας πιο κοντά στον εαυτό του.

